

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Kunnanhallitus 30.3.2026 § 31

Valtuusto 28.5.2026 § xx

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 <i>Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa</i>	4
1.1.1 Pormestarin katsaus	4
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	10
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	12
1.1.5 Puolangan kunnan henkilöstö	14
1.1.6 Ympäristöasiat	15
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	15
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	15
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	16
1.2 <i>Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä</i>	18
1.3 <i>Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus</i>	20
1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	20
1.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	22
1.3.3 Tase ja sen tunnusluvut	24
1.4. <i>Kuntakonsernin toiminta ja talous</i>	28
1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	28
1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus	29
1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	29
1.4.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	30
1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	30
1.5 <i>Tilikauden tuloksen käsittely</i>	37
1.5.1 <i>Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä</i>	37
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	38
2.1 <i>Seuranta koskeva sääntely</i>	38
2.2 <i>Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen</i>	38
2.2.1 Yleiset strategiset tavoitteet	38

2.3 Määrärahojen ja talousarvioiden toteutuminen.....	42
2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	42
2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	65
2.3.3 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely	66
2.3.4 Investointien toteutuminen.....	67
2.3.5 Rahoitusosan toteutuminen	69
2.3.6 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta ..	70
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	71
3.1 Tuloslaskelma.....	71
3.2 Rahoituslaskelma	72
3.3 Tase.....	73
3.4 Konsernilaskelmat	77
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	83
4.1. Yleiset periaatteet.....	83
4.2. Tuloslaskelmaa koskevat	85
4.3. Tasetta koskevat liitetiedot	88
4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	88
4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	91
4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	94
4.5. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	95
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	96
5.1 Puolangan kunnan Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös	96
6. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TILINPÄÄTÖKSEN SÄILYTYS	99
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	100

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Pormestarin katsaus

Vuosi 2025 oli Puolangan kunnalle kokonaisuutena hallittua sopeutumista korostanut toimintavuosi. Kunnan toiminta ja talous toteutuivat pääosin hyväksytyin talousarvion ja valtuuston asettamien strategisten linjausten mukaisesti. Tilinpäätös osoittaa, että kunta on kyennyt turvaamaan peruspalvelut, hillitsemään menokehitystä ja vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin.

Edellisvuoteen 2024 verrattuna toimintaympäristö pysyi edelleen vaativana, mutta epävarmuustekijöihin pystyttiin vastaamaan. Tämä näkyy tilinpäätöksen kokonaiskuvassa ja kunnan taloudellisen aseman säilymisessä vakaana.

Vuoden aikana toimintaympäristöön vaikuttivat yleinen talouden epävarmuus, kustannustason nousu sekä kuntatalouteen kohdistuvien rakenteellisten muutosten suunnittelu. Puolangan kunnan strategian 2022–2025 keskeiset painopisteet ohjasivat toimintaa myös strategiakauden viimeisenä vuotena. Monipaikkaisuuden edistäminen, elinvoiman vahvistaminen, laadukkaat peruspalvelut sekä kunnan vetovoimatekijöihin panostaminen näkyivät konkreettisina toimenpiteinä eri toimialoilla.

Vuoteen 2024 verrattuna strategisten tavoitteiden toteuttamisessa korostui erityisesti arjen sujuvuus ja peruspalvelujen turvaaminen. Kunnan houkuttelevuuteen asuinpaikkana, elinympäristön viihtyisyyteen sekä toimivaan perusrakenteeseen kiinnitettiin määrätietoisesti huomiota. Toimialat toteuttivat valtuuston hyväksymiä tavoitteita, ja strategisten hankkeiden etenemistä seurattiin osana talousarvion toteutumisraportointia.

Tilikauden 2025 talous toteutui kokonaisuutena hallitusti. Tilikauden ylijäämä oli noin 600 000 euroa ja vuosikate riitti kattamaan poistot ja tukemaan kunnan talouden tasapainoa. Vuonna 2024 saavutettuun tasoon verrattuna talouden kokonaiskuva säilyi vakaana, eikä merkittävää heikentymistä tapahtunut.

Kunnan toimintatuotot olivat edellisvuoden tasoa ja toimintakuluissa oli kasvua johtuen työllisyyspalvelujen siirtymisestä kunnan toiminnaksi, mitä valtio osin rahoitti valtionosuusjärjestelmän kautta. Menokasvun hallinta, talouskurinalaisuus sekä ennakoiva talouden seuranta olivat keskeisiä tekijöitä taloudellisen kokonaisuuden hallinnassa. Verotulot ja valtionosuudet toteutuivat jonkin verran ennustettua parempina mikä tuki kunnan taloudellista kehitystä.

Investointeihin käytettiin tilikauden aikana vajaa miljoona euroa, ja ne kohdistuivat pääosin välttämättömiin sekä strategisesti perusteltuihin kohteisiin. Pitkän tähtäimen investointitason tulisi olla vuosittain noin puolen miljoonan suuruusluokassa, mikä tukee kunnan pitkän aikavälin taloudellista kestävyyttä. Lainakanta tilikauden lopussa oli 1 448 €/asukas ja taseeseen kertynyt ylijäämä 2 938 €/asukas.

Kunnan henkilöstö on keskeinen voimavara palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä. Vuonna 2025 kunnan palveluksessa oli vuoden lopussa 83 henkilöä. Henkilöstömäärä ja -rakenne pysyivät pääosin edellisvuoden tasolla, työllisyyspalvelujen muutos huomioiden. Panostukset työhyvinvointiin, osaamisen kehittämiseen ja toimivan arjen varmistamiseen olivat keskeinen osa kunnan toimintaa.

Yhteistyö luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä oli pääosin rakentavaa ja mahdollisti päätöksenteon toimivuuden myös haastavissa tilanteissa. Tästä haluan esittää henkilöstölle ja luottamushenkilöille lämpimät kiitokseni.

Tilinpäätöksen perusteella Puolangan kunnan taloudellinen asema antaa kohtuullisen hyvät edellytykset vastata tulevien vuosien haasteisiin. Samalla on todettava, että talouden näkymiin liittyy edelleen epävarmuustekijöitä, ja sopeuttamisen sekä ennakoivan taloussuunnittelun tarve jatkuu myös tulevina vuosina.

Kunta jatkaa määrätietoista työtä elinvoiman vahvistamiseksi, palvelujen turvaamiseksi ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Suunta on säilynyt johdonmukaisena: tavoitteena on realistinen, taloudellisesti kestävä ja kuntalaisten arkea tukeva kehittäminen. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä aktiivinen kehittämistyö ovat keskeisessä roolissa Puolangan tulevaisuuden rakentamisessa.

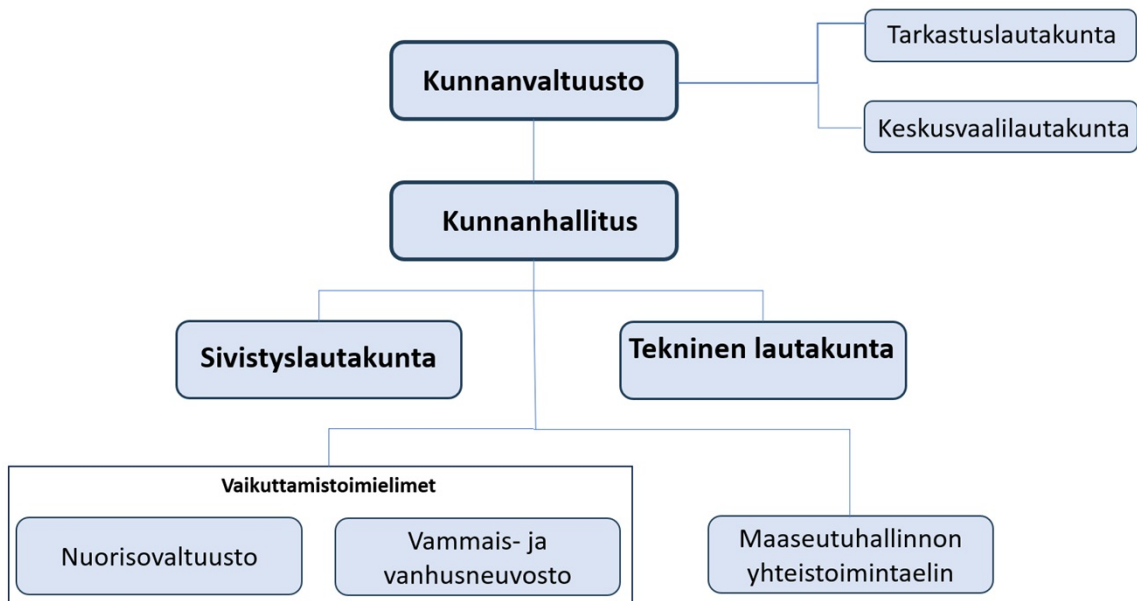
Harri Peltola
pormestari

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan organisaatio ja toiminnot jakautuvat luottamushenkilöorganisaatioon sekä palveluorganisaatioon. Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä.

Kunnallinen päätösvalta perustuu kuntien edustukselliseen demokratiaan. Vaaleissa kuntalaiset valitsevat ylimmän kunnan päättävän toimielimen, valtuuston.

Puolangan kunnan luottamushenkilöorganisaatio

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustoon kuului 21 valtuutettua valtuustokaudella 2021-2025 ja vuonna 2025 alkaneella valtuustokaudella 17 valtuutettua. Toimintavuoden 2025 aikana valtuusto kokoontui 6 kertaa.

Valtuutetut 31.5.2025 saakka	puolue	Valtuutetut 1.6.2025 alkaen	puolue
Mikko Kanninen, puheenjohtaja	KESK	Haapalainen Mari, puheenjohtaja	KESK
Väyrynen Eeva, 1. varapuheenjohtaja	VAS	Sutinen Paavo, 1. varapuheenjohtaja	KOK
Virva Suorsa, 2. varapuheenjohtaja	KESK	Väyrynen Eeva, 2. varapuheenjohtaja	VAS
Haapala Toni <i>27.5.2025 asti</i>	PS	Fingerroos Juho	YL1
Haapalainen Mari	KESK	Heikkinen Teemu	KESK
Harri Pekka	PS	Hilliaho Arto	YL1
Heikkinen Teemu	KESK	Kemppainen Jaana	YL1
Kemppainen Jaana	PS	Kyllönen Teemu	KESK, sit.
Kyllönen Jarkko	KESK	Mikkonen Arvo <i>20.10.2025 alkaen</i>	KESK
Mikkonen Arvo	KESK	Mäkeläinen Tauno	KESK
Moilanen Mia	VAS	Nivakoski Markku	KESK
Moilanen Toivo	VAS	Peltola Harri	KESK
Nivakoski Markku	KESK	Rajala Seppo	KESK
Oikarinen Hilikka	KESK	Seppänen Juho	KESK
Peltola Harri	KESK	Seppänen Salla	YL1
Peura Anja	VAS	Siira Alpo	KESK
Rajala Seppo	KESK	Tolonen Laura	KESK
Tolonen Tuula	PS	Virrankari Kyösti <i>20.10.2025 asti</i>	KESK
Virrankari Kyösti	KESK		
Väyrynen Heikki	KESK		
Väätti Tomi	KESK		

Kunnanhallitus

Kunnanhallitukseen kuuluu 7 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. Toimintavuoden 2025 aikana kunnanhallitus kokoontui 13 kertaa.

Kunnanhallituksen jäsenet 31.5.2025 asti

Peltola Harri, puheenjohtaja/pormestari	KESK
Haapalainen Mari, varapuheenjohtaja	KESK
Oikarinen Hilikka	KESK
Rajala Seppo	KESK
Nivakoski Markku	KESK
Peura Anja <i>27.5.2025 asti</i>	VAS
Moilanen Mia <i>27.5.2025 alkaen</i>	VAS
Haapala Toni <i>27.5.2025 asti</i>	PS
Harri, Pekka <i>27.5.2025 alkaen</i>	PS

Henkilökohtainen varajäsen 31.5.2025 asti

Väätti Tomi	KESK
Mäkäräinen Tiina	KESK
Kempainen Tuulikki	KESK
Virrankari Kyösti	KESK
Heikkinen Teemu	KESK
Moilanen Mia <i>27.5.2025 asti</i>	VAS
Peura Sanna <i>27.5.2025 alkaen</i>	VAS
Kempainen Jaana <i>27.5.2025 asti</i>	PS
Tolonen Tuula <i>27.5.2025 alkaen</i>	PS

Kunnanhallituksen jäsenet 1.6.2025 alkaen

Peltola Harri, puheenjohtaja/pormestari	KESK
Heikkinen Teemu, varapuheenjohtaja	KESK
Fingerroos Juhon	YL 1
Kempainen Jaana	YL 1
Mäkeläinen Tauno	KESK
Oikarinen Hilikka	KESK
Tolonen Laura	KESK

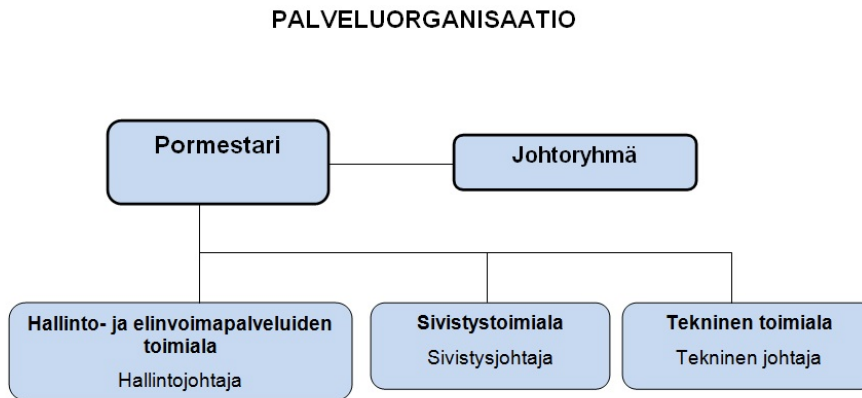
Henkilökohtainen varajäsen 1.6.2025 alkaen

Kyllönen Jarkko	KESK
Nivakoski Markku	KESK
Seppänen Salla	YL 1
Hilliaho Arto	YL 1
Kyllönen Teemu	KESK
Kempainen Tuulikki	KESK
Kinnunen Heli	KESK

Puolangan kunnan palveluorganisaatio

Puolangan kunnan palveluorganisaation muodostavat hallinto- ja elinvoimapalveluiden toimiala, sivistystoimiala ja tekninen toimiala. Toimialojen välisestä tehtäväjaosta määrätään hallintosäännössä ja yhteistyötä koordinoidaan johtoryhmätyöskentelyn kautta.

Kunnan palveluorganisaatiossa työskenteli vuoden 2025 lopussa 83 henkilöä (2024: 85 henkilöä).

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Puolangan kunnan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenten lisäksi kunkin toimielimen esittelijänä toimiva viranhaltija.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimialojen johtavat viranhaltijat:

- pormestari Harri Peltola
- hallintojohtaja Piia Heikkinen
- va. sivistysjohtaja Tuula Väisänen
- tekninen johtaja Marko Väyrynen

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Koko maan tilanne

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu vuonna 2026. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Heikosta suhdanteesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä supistui viime vuonna 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkavat vaikuttaa. Suhdanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee kuluvana vuonna 4,5 prosenttiin, kun tälle vuodelle odotetut hävittäjähankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syvänä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousee tänä vuonna yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Lähde: Valtiovarainministeriön julkaisu 2025:61. Taloudellinen katsaus, talvi 2025 (18.12.2025)

Kuntatalous

Kuntien vuoden 2025 tilinpäätösarvioiden perusteella kuntatalouden tila heikkeni vuodesta 2024, sillä kuntien kustannukset kasvoivat mm. työllisyyspalvelujen siirtyessä kuntien vastuulle. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset.

Vuosikate pieneni edellisvuodesta hieman reilut 400 miljoonaa euroa ja kattoi edelleen poistot, mutta ei riittänyt rahoittamaan kuntien poistonalaisia investointeja osalta (73 %). Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8% eli noin miljardi euroa vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa. Reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä.

Valtionosuudet lisääntyivät 19% vuonna 2025 eli 660 milj. euroa. Valtionosuuksia vähensivät mm. sote-siirtolaskelmat -455 milj. euroa; kuntien osuus perustoimeentulotuesta -343 milj. euroa sekä korvaus ansiotulovähennyksen poistamisesta (-38 milj. euroa). Kunnat saivat lisää valtionosuuksia mm. työvoima- ja kotopalveluihin (607 milj. euroa) sekä työttömyysturvan rahoitusvastuisiin 216 milj. euroa.

Vuonna 2025 kunnallisverotulot laskivat 0,2% (-21 milj. euroa), yhteisöverotulot laskivat 4,4% (noin -75 milj. euroa) ja kiinteistöverot kasvoivat 2,1% (noin +50 milj. euroa).

Lähde: Kuntaliitto. Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025 (3.2.2026)

Kainuun kehitys

Kainuussa aluetalouden kasvu on ollut maakunnista nopeinta 10 vuoden ajan, erityisesti kärkitoimialojen: kaivannaisala ja kemianteollisuus, matkailu, teknologiateollisuus ja biotalous, vetämänä. Alueellisten kehitysnäkymien mukaan Kainuun elinkeinoelämän kehityksessä ei ole vuoden 2025 loppupuolella odotettavissa muutosta, mutta vuoden tähtämellä tilanteen odotetaan olevan parempi, erityisesti Kajaanin seutukunnassa. Kehys-Kainuussa tilanne ei näytä yhtä myönteiseltä, sillä pienemmässä yrityskannassa yksittäisenkin isomman yrityksen vaikeudet voivat heijastua koko kunnan ja seutukunnan elinvoimaan sekä kehitysnäkymiin.

Kainuun tilannekuvassa alueen kriittisiksi kehittämisen kohteiksi on tunnistettu saavutettavuus, investointien edistäminen, puhtaan siirtymän ja infran sekä TKI-toiminnan vahvistaminen, yritystoiminnan kehittäminen ja omistajanvaihdosten onnistuminen, osaavan työvoiman saatavuus ja työkyky, väestön vähenemiseen ja ikääntymiseen liittyvä älykäs sopeutuminen, Kainuun veto- ja pitovoiman kehittäminen ja Kainuun sisäisen polarisaation tasoittaminen sekä raja-alueiden elinvoiman vahvistaminen. Kainuu on pääomaköyhää aluetta, joten kansalliset ja ulkomaiset investoinnit (teollisuus, palvelut ja niitä tukeva TKI) ovat välttämättömiä kestävän talouskasvun varmistamiseksi ja yritysten kilpailukyvyn ylläpitämiseksi. Kainuun talouskasvua ja teollisia investointeja voidaan turvata uusiutuvan energian saatavuudella.

Kainuu on saamassa muuttovoittoa jo viidettä vuotta peräkkäin; elokuuhun 2025 mennessä muuttovoittoa on tullut 137 henkilöä (ennakkotieto). Muuttovoitto tulee ennen kaikkea maahanmuutosta. Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä on kasvanut Kainuussa kuuteen prosenttiin (koko maa 11,1 %). Väkiluku on kuitenkin vähentynyt vuosittain, aiemmin suurien muuttotappioiden, nyt ikärakenteen takia. Väestöennusteen mukaan väkiluku jatkaisi vähenemistä, mutta vähenemisvauhti hidastuisi. Ennusteen mukaan maahanmuutto kasvattaisi erityisesti työikäisen väestön määrää ja suurten ikäluokkien pieneneminen vähentäisi eläkeikäisten määrää. Tämä tasapainottaa huoltosuhdetta vuodesta 2030 alkaen.

Pitkään jatkunut haasteellinen taloustilanne on vaikuttanut Kainuunkin työttömyystilanteeseen jo parin vuoden ajan. Työttömyys on kuitenkin kehittynyt maaliskuusta 2025 lähtien selkeästi parempaan suuntaan, mitä kuvastaa syyskuun tilanne: 2 800 työtöntä työnhakijaa (-1% vuoden takaiseen). Työttömyysaste oli syyskuussa 2025: 9,1%, kun se koko maassa oli 11,4%. Pitkäaikaistyöttömyys on ollut nousussa jo kahden ja puolen vuoden ajan, etenkin hiljentyneiden työmarkkinoiden vuoksi. Työnhakijoiden työllistymishaasteiden yleisimpiä syitä ovat puutteellinen koulutus ja osaaminen, terveysrajoitteet sekä elämänhallinnan ongelmat. Matalasuhdanne on vähentänyt työvoiman kysyntää merkittävästi Kainuussa ja koko maassa jo pari vuotta.

Lähde: Kainuun Liitto. Kainuun tilanne- ja kehityskuva (31.10.2025).

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toiminta tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Verotuloja kertyi 5 383 t€, mikä oli talousarvioon verrattuna 227 t€ ennakoitua enemmän. Verotuloista tuloverojen osuus oli 3 449 t€, kiinteistöverojen osuus 948 t€ ja yhteisöverotuotto 986 t€.

Valtionosuuksia kertyi 4 757 t€, mikä oli talousarvioon verrattuna 280 t€ ennakoitua enemmän.

Tammikuussa: Kunnanhallitus hyväksyi talousarvion täytäntöönpano-ohjeen ja käyttösuunnitelman 2025; asetti vaalilautakunnan ja -toimikunnan vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin; käsitteli uudelleen kirkonkylän asemakaavan osittaista muutosta ja laajentamista (biokaasulaitoksen alue) koskevan kaavoitusaloitteen; käsitteli kunnan biokaasuliiketoiminnan yhtiöittämistä sekä päätti kunnan vaatimuksista mahdollisessa rikosoikeudenkäynnissä. Valtuusto päätti kunnan biokaasuliiketoiminnan yhtiöittämisestä ja päätti kaavoituksen aloittamisesta koskien kirkonkylän asemakaavan osittaista muutosta ja laajentamista.

Helmikuussa: Kunnanhallitus hyväksyi Kaavoituskatsauksen 2025 sekä Henkilöstöraportin 2024 ja käsitteli kirkonkylän asemakaavan osittaista muutosta (kortteli 114).

Maaliskuussa: Kunnanhallitus täydensi keskusvaalilautakunnan varajäseniä vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten sekä hyväksyi osaltaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2024.

Huhtikuussa: Kunnanhallitus hyväksyi kirkonkylän asemakaavan osittaisen muutoksen (kortteli 114); käsitteli Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotusta; käsitteli 1-3/2025 osavuosi-katsauksen; hyväksyi kunnan Tietoturva- ja tietosuojapolitiikan; päätti maanvuokrasopimuksesta UBRE Wind Juliet Ky:n kanssa mahdollista Tervakankaan tuulivoimapuistoa varten; hyväksyi osaltaan Hyvinvointisuunnitelman 2025-2029; käsitteli kuntavaalien 2025 tuloksen sekä käsitteli eronpyyntöjä luottamustehtävistä eri toimielimissä (valtuusto, kunnanhallitus, sivistys-, tekninen ja keskusvaalilautakunta) sekä käsitteli valtuustoaloitteita.

Toukokuussa: Kunnanhallitus käsitteli Ahvenvaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaa, Hietavaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ja Kotilan osayleiskaavaa sekä Hietavaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta; päätti maanvuokrasopimuksesta Stonegroup Finlandin kanssa. Valtuusto merkitsi kaavoituskatsauksen 2025 tiedoksi; hyväksyi tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä henkilöstöraportin 2024; käsitteli arviointikertomuksen 2024; hyväksyi 1-3/2025 osavuosi-katsauksen sekä hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2025-2029; myönsi eron luottamustehtävistä (valtuusto, kunnanhallitus, sivistys-, tekninen ja keskusvaalilautakunta) sekä valitsi uudet varsinaiset ja varajäsenen näihin toimielimiin; vahvisti kuntavaalin 2025 tulokset ja käsitteli valtuusto-aloitteita.

Kesäkuussa: Kunnanhallitus käsitteli Honkainfra Oy:n lainatakausasiaa; käsitteli valtuustokauden 2025-2029 luottamustehtävälaittoja, pormestarin palkkaa sekä talousarvioraamia 2026 ja teknisen lautakunnan lisämäärärahaa vuoden 2025 investointeihin; päätti määräalan myynnistä ja tapahtumavastuun myöntämisestä yhdistykselle. Valtuusto valitsi uudelle valtuustokaudelle jäsenet toimielimiin: valtuuston vaalilautakunta, valtuuston puheenjohtajisto, kunnanhallitus, sivistys-, tekninen, tarkastus- ja keskusvaalilautakunta, Kainuun maakuntavaltuusto; valitsi pormestarin ja päätti pormestarin palkasta. Valtuusto hyväksyi teknisen toimialan investointeihin lisämäärärahan vuoden 2025 talousarvioon ja myönsi Honkainfra Oy:lle omavelkaisen lainatakauksen laajennusinvestointiin.

Elokuussa: Kunnanhallitus käsitteli 1-6/2025 osavuosi-katsauksen; käsitteli luottamustoimesta eroamista, hyväksyi työ- ja virkaehtosopimusten paikalliset erät 1.6.2025; nimesi kunnan edustajat Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen johtokuntaan, Oulunkaaren ympäristölautakuntaan sekä kunnanhallituksen edustajat eri toimielimiin ja johtokuntiin; nimesi edustajat eri yhtiöiden yhtiökokouksiin sekä yhteisöihin, järjestöihin ja yhdistyksiin sekä Kuntaliiton kuntapäiville. Kunnanhallitus käsitteli yhteistoimintamenettelyn

päättämistä sekä siihen liittyviä tehtävämuutoksia ja päätti sivistysjohtajan viran lakkauttamisesta 28.2.2026.

Syyskuussa: Kunnanhallitus hyväksyi maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen; nimesi YT-alueen yhteistoimintaryhmän; nimesi jäsenet vammais- ja vanhusneuvostoon ja hyväksyi sen toimintasäännöt; hyväksyi kunnan hankintaohjeen sekä siinä määritellyt hankintavaltuudet.

Lokakuussa: Kunnanhallitus vahvisti asiakirjojen ja tiedonantamisesta perittävät maksut; käsitteli vuoden 2024 arviointikertomuksen toimenpiteitä; valitsi työllisyysohjaajan vakituisen virkaan 1.1.2026 alkaen; käsitteli 1-7/2025 osavuosikatsauksen; nimesi edustajat Kainuun maakunnan yhteistyöryhmään; käsitteli Vaarinkankaan tuulivoimapuiston kaavaluonnosta; päätti huoneistojen hankinnasta sekä niiden edelleen luovutuksesta. Valtuusto hyväksyi 1-9/2025 osavuosikatsauksen; valitsi tilintarkastusyhteisön vuosille 2025-2029; merkitsi tiedoksi kunnanhallituksen lausunnon toimenpiteistä vuoden 2024 arviointikertomuksen johdosta; myönsi eron luottamustehtävistä valtuustossa ja valitsi uuden jäsenen valtuustoon.

Marraskuussa: Kunnanhallitus käsitteli valtuustoaloitetta; päätti tonttien vuokrista ja myyntihinnoista 5.11.2025 alkaen; päätti huoneistojen edelleen luovutuksen myyntihinnan; käsitteli kunnan talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2029; käsitteli osaltaan tulovero- ja kiinteistöveroprosentteja 2026; käsitteli kirkonkylän asemakaavan osittaista muutosta ja laajentamista koskevaa kaavaluonnosta; hyväksyi Pieni-Paljakka osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan ehdotusvaiheen tehdyt vastineet sekä käsitteli osaltaan osayleiskaavan. Valtuusto hyväksyi tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 ja käsitteli vuoden 2024 valtuustoaloitteen.

Joulukuussa: Kunnanhallitus antoi ennakkokannan Honkainfra Oy:lle investointihankkeen käynnistämisestä ja sen rahoittamisesta. Valtuusto hyväksyi talousarvion vuodelle 2025; hyväksyi hallinto- ja elinvoimapalvelujen toimialan vuoden 2025 käyttötalouden toimintakatteen muutoksen sekä toimialan uuden sitovan toimintakatteen; hyväksyi Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen.

1.1.5 Puolangan kunnan henkilöstö

Toimintakertomuksessa esitetään henkilöstömäärä tilinpäätösvuonna sekä palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella. Henkilöstötiedot raportoidaan tarkemmin henkilöstöraportissa 2025, joka esitetään tilinpäätöksen yhteydessä.

Henkilöstön määrä, rakenne sekä palvelussuhteen luonne

Puolangan kunnan henkilöstömäärä 31.12.2025 oli yhteensä 83 henkilöä (2024:85) ja toteutunut työpanos toimintavuonna oli 85 henkilötyövuotta (HTV 2). Kunnan henkilöstöstä naisia oli n.62% ja miehiä n.38% (2024: naisia 59% ja miehiä 40%).

Vakinaisessa palvelussuhteessa oli 63 henkilöä (2024:63) ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 13 henkilöä (2023:13). Määräaikaisuuden pääasiallisina syinä olivat projektityö, viran väliaikainen hoitaminen ja lukuvuosiperusteinen työ.

Kokoaikaisessa palvelussuhteessa oli 68 henkilöä (2024:73) ja osa-aikaisessa työssä 15 (2024:12) henkilöä. Taulukossa alla esitetään henkilöstön määrä toimialoittain.

Palvelussuhde:	Hallinto- ja elinvoima		Sivistystoimi		Tekninen toimi		Yhteensä	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
-vakainainen	14	14	33	32	14	16	60	62
-määräaikainen	4	4	11	10	6	6	23	20
-työllistetty						2		2
-oppisopimus					1	1	1	1
Yhteensä	18	18	44	42	21	25	83	85

Kansalaisopistossa työskenteli vuoden aikana 14 sivutoimista tuntiopettajaa. Nämä sivutoimiset työsuhteet eivät ole mukana yllä olevassa tilastotaulukossa.

Henkilöstökustannukset

Kunnan henkilöstömenot olivat vuonna 2025: 4,73 M€ (2024: 4,58 M€), ilman investointeihin kohdistuvia henkilöstömenoja.

1.1.6 Ympäristöasiat

Tekninen lautakunta toimii Puolangan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Se vastaa viranomaistehtävien lisäksi luonnonsuojeluun ja ympäristön tilan seurantaan liittyvistä tehtävistä Puolangan kunnan alueella.

Puolangalla on kaksi jätevedenpuhdistamo, yksi kirkonkylällä ja toinen Paljakassa. Kirkonkylän puhdistamo on biologinen ja Paljakan puhdistamo on kemiallinen.

Jätehuollon järjestämisvastuu on Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokympillä. Kunnassa sijaitsee lajitteluasema, jossa jätteet lajitellaan jatkokäsittelyyn. Ekokympillä on kunnan alueella noin kymmenen jätteiden aluekierrätyspistettä.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnalla on käytössä sidonnaisuusrekisteri, jonka tiedot julkaistaan yleisessä tietoverkossa. Rekisterin tarkoituksena on lisätä päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Puolangan kunta noudattaa nollatoleranssia suhteessa kaikkeen korruptioon ja lahjontaan sekä ihmisoikeusasioiden loukkaamiseen.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnantalouden kehityksen suhteen suurimmat epävarmuudet liittyvät valtiontalouden tilanteeseen ja siitä johtuviin epävarmuustekijöihin erityisesti valtionosuusjärjestelmän suhteen. Talouden liikkumavara on pienentynyt tulojen ja menojen vähetessä. Kiinteistövero tuoton suhteellinen merkitys on myös kasvanut. Mahdollinen tuulivoimatuotanto lisäisi merkittävästi kiinteistöverotuottoa.

Hallituksen käynnistämä kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen toteutunee seuraavalla hallituskaudella, jolloin kunnan valtionosuuksien muutos voi olla jopa puolesta puoleentoista miljoonaan euroon negatiivinen nykyhetkeen verrattuna.

Puolangan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuoden 2025 aikana keskimäärin 16,7 %. Kustannusvastuu työttömyyskorvausten osalta on merkittävilta osin kunnan vastuulla, joten työllisyshoidon onnistumisella on jatkossa entistä suurempi taloudellinenkin merkitys.

Konsernin osalta kunta varautuu mahdolliseen sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen yhtiöittämiseen. Riskinä on hyvinvointialueen toiminta palvelujen tuottamisen ja palvelutilojen vuokraamisen osalta.

Merkittävä kehityspotentiaali liittyy biokaasuun, jonka kehittämisestä vastaa Honkainfra Oy. Investoinneilla tavoitellaan uusia työpaikkoja ja pyritään siten vaikuttamaan positiivisesti kunnan väestön kehitykseen. Uusiutuvan energian suhteen kunnassa on vireillä useita taloudellisesti merkittäviä hankkeita, joiden yhteinen investoinnin taso ylittää jopa yhteen miljardiin euroon.

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan kauden talousarvioon

Vuosikate oli 1 632 t€. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 603 682 t€ (2024:426 t€). Tilinpäätöksen toteuma ei aiheuta muutostarpeita kuluvan vuoden talousarvioon.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnan ja kuntakonsernin on toimintakertomuksessa arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävämpiä riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat toiminnalliset riskit, investointi-, taloudelliset, strategiset ja vahinkoriskit.

Puolangan kunnassa on hyväksytty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus. Toimialojen riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan toimintakertomuksessa. Tilinpäätösvuonna ei ole havaittu merkittäviä toteutuneita riskejä.

Toiminnalliset riskit - päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia

Merkittävimmissä toiminnallisissa riskeissä ei ole tapahtunut muutoksia. Kunnan ohut organisaatio pitää sisällään riskin avainhenkilöiden jäämisestä pois nopealla aikataululla, jolloin kaiken tiedon ja osaamisen siirto muulle organisaatiolle ei onnistu. Riskiin varaudutaan tiedon jakamisella useammalle henkilölle sekä nimeämällä varahenkilöt.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöt ja mahdolliset väärinkäytökset muodostavat riskin, johon on varauduttu asianmukaisin toimenpitein. Tietosuoja-asetuksen vaatimat toimenpiteet on kunnassa tehty.

Investointiriski on pieni, koska kunnan rakennuksissa ei ole merkittävää investointivelkaa.

Taloudelliset riskit talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Rahoitusriskit voidaan jakaa tarkemmin korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja takausriskeiksi.

Kunnan tulorahoitus perustuu pääosin valtionosuuksiin ja verotuloihin, joihin kohdistuvat muutokset heijastuvat suoraan kunnan talouteen. Valtionosuusuudistusta kaavaillaan seuraavaan hallitusohjelmaan ja se tuo todennäköisesti tullessaan merkittäviä leikkauksia valtionosuuksiin kunnan kohdalle, arvio vaihtelee puolesta miljoonasta puoleentoista miljoonaan euroon.

Kunnan taloudellinen tilanne on vakaa, mutta investointien rahoittaminen lisännee tulevana vuosina lainan määrää. Tulevat investoinnit on punnittava tarkkaan. Investointeja on kuitenkin tehtävä myös kunnan elinvoiman ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Samaan aikaan käyttötalouden menojen hallinta on tärkeää.

Rahoitusriski on kunnan velkaantumisaste ja korkotason nousu. Riskiin on varauduttu siten, että noin 80 % lainoista on kiinteäkorkoisia lainoja, sekä pitämällä kunnan talous kunnossa ja kasvattamalla taseen ylijäämää.

Riskin muodostaa myös se, että kirjanpitoa ei hoidettaisi lakien ja määräysten mukaisesti tai saatavia ei saataisi perityksi. Keinoja riskien toteutumisen ehkäisemiseksi ovat muun muassa varovaisuuden periaate, toiminnan ja talouden suunnitteluun liittyvät ohjeet, koulutukset ja talouden seuranta sekä raportointi. Lisäksi laskujen huolellinen asiatarkastus ja hyväksyminen, kassavarojen tarkastukset, täsmäykset, henkilökunnan koulutus ja ohjeistus arvonlisäveron käsittelyyn ovat keinoja estää riskien toteutuminen.

Puolangan kunnalla on Kainuun hyvinvointialueen kanssa keskeneräinen riita-asia, joka koskee Kainuun sairaanhoitopiirin ja sitä edeltävien kuntayhtymien ennen vuotta 2005 kertyneitä eläkemenoperusteisia maksuja. Asiaan ei liity taloudellista riskiä, vaan kunnalla on Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti oikeus saada hallinto-oikeuden jatkoksa määrittämä korvaus liikaa maksetuista eristä.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin.

Suuri toimintaedellytyksiin liittyvä riski on yleinen taloudellinen tilanne maailmassa. Se vaikuttaa suoraan työllisyyteen ja siihen, minkälaisin resurssein valtio voi kuntien peruspalveluita rahoittaa.

Kunnan asukkaiden ikärakenteen muutos lisää sosiaali- ja terveystalouden kysyntää, ja samalla heikentää työvoiman saatavuutta. Yhtä aikaa työvoiman saatavuusongelmien kanssa Puolangalla on edelleen korkea työttömyysaste. Riskiin varaudutaan panostamalla kunnan houkuttelevuuteen sekä luomalla liiketoimintamahdollisuuksia energiainvestointien ja matkailun ympärille.

Entistä tärkeämpää on kunnassa tehty ja tehtävä laaja-alainen varautumistyö.

Vahinkoriskit kuinka paljon kunta käyttää vakuutuksia vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta. Lisäksi on suositeltavaa antaa tieto keskeisistä oikeudenkäynneistä sekä muista mahdollisista oikeudellisista tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvistä riskeistä. Riskejä voi liittyä myös ympäristö-, henkilöstö-, ihmisoikeusasioihin sekä korruptioon ja lahjontaan.

Vakuutus sopimukset on kilpailutettu ja käydään läpi vuosittain kunnan vakuutusmeklarin kanssa. Kunnan vahinkoriskit koostuvat kiinteistöihin kohdistuvista vahinkotapahtumista sekä henkilöstön, oppilaiden tai asiakkaiden tapaturmista. Riskeihin on varauduttu pitämällä vakuutukset, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ajan tasalla.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty. Lisäksi tulee selvittää, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan oleellimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit.

Kunnassa noudatetaan kunnanhallituksen hyväksymää Puolangan kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta. Kunnan hallintosäännössä on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista, työnjaosta ja tehtävistä.

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on ensisijaisesti tilivelvollisilla viranhaltijoilla. Käytännössä sisäistä valvontaa on toteutettu lautakuntien ja kunnanhallituksen kolmen kuukauden välein laadittavilla osavuosikatsauksilla.

Kunnalla on kattava vakuutusturva vahinkoriskien realisoitumisen varalta. Kunnan vakuutukset ovat Pohjolassa ja vakuutusmeklari Novum Oy:stä. Kunnan työntekijöiden ryhmähenkivakuutus on Kevassa.

Tilinpäätösvuonna ei ole tullut ilmi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kautta merkittäviä toteutuneita riskejä.

Konsernijohto vastaa konsernin ohjauksesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta kunnanhallituksen hyväksymän ohjeen mukaisesti. Kuntakonsernin selonteko esitetään kuntakonsernin toimintaa ja taloutta koskevassa osiossa.

Päätöksenteko

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien työskentelyä nimeämiensä edustajien välityksellä ja käyttämällä tarvittaessa otto-oikeutta päätöksiin. Pormestarin sekä hallinto- ja elinvoimapalveluiden viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä kunnanhallituksessa, sivistystoimialan viranhaltijapäätökset sivistyslautakunnassa ja teknisen toimialan viranhaltijapäätökset teknisessä lautakunnassa.

Henkilöstöä koskevat päätökset, esimerkiksi vuosilomat ja sairauslomat, tehdään ESS- ohjelmassa. Kukin työntekijä syöttää hakemuksen sähköisesti ja lähettää esimiehelle hyväksyttäväksi. Päätös menee sähköisesti suoraan henkilöstöhallinnon järjestelmään palkanlaskennan perusteeksi. Työsopimukset ja virkamääräykset tehdään samoin ESS-ohjelmassa. Matkalaskut tehdään M2 matka- ja kulunhallintajärjestelmässä. Matkalaskujen hyväksyntäkierto, maksatus ja kirjanpitoon siirto tapahtuvat sähköisesti.

Talous

Monetra Oulu Oy hoitaa sopimuksen mukaan kunnan kirjanpidon.

Vastuualueet raportoivat talousarviossa annettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista osavuosikatsauksissa sekä tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa.

Pormestari ja toimialajohtajat seuraavat talouden toteumaa kuukausittain taloushallinnon ohjelmasta ja raportoivat siitä tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla toimielimille. Valtuusto saa tiedokseen talouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteumasta osavuosikatsauksessa neljännesvuosittain.

Hankintojen kilpailuttamiseen käytetään Cloudia-järjestelmää (ml. Cloudia Pienhankintapalvelu pienhankintoihin). Puolangan kunta tekee omia hankintoja ja soveltuvilta osin yhteishankintoja Monetra Oy:n ja Hansel Oy:n hankintapalvelun kautta (yhteishankintakilpailutukset). Henkilöstöä on ohjeistettu tekemään hankinnat voimassa olevien puitesopimusten kautta.

Inhouse-yhtiöiden kautta tehtävät hankinnat ovat hankinnoissa merkittävässä roolissa: talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut ostetaan Monetra Oulu Oy:ltä ja ICT-palvelut Kuntien Tiera Oy:n kautta Atea Finland Oy:ltä, jonka kanssa sopimus päättyi 31.12.2025. Kunta kuuluu kuntien yhteiseen hankinta-asiamiespalveluun, josta on saatavissa asiantuntija-apua mm. kilpailutuksiin.

Arvoltaan vähäisiä hankintoja (enintään 15 000 €) ei tarvitse Puolangan kunnan hankintaohjeen mukaan kilpailuttaa. Ohjeen mukaan suora hankinta on pienhankinnoissa mahdollinen, jos hankinnan arvo on vähäinen, kilpailuttaminen on muutoin epätarkoituksenmukaista, kun tavaran tai palvelun laatu ja hintataso ovat yleisesti tiedossa tai kun hankittavaa tavaraa ei ole muualta saatavissa tai kyseessä on hyvin poikkeuksellinen kiiretilanne. Yhden mahdollisen tarjoajan hankinnat liittyvät yleensä tietojärjestelmiin liittyviin hankintoihin, joissa kunnalla tai kaikilla Kainuun kunnilla on jo käytössä tietty järjestelmä, johon yhteensopiva voi olla vain yhdenlainen hankittava järjestelmä.

Laskun asiatarkastaja ja hyväksyjä ei voi olla sama henkilö. Laskun hyväksyjä vastaa laskun ja tiliöintien oikeellisuudesta sekä siitä, että käytettävissä olevaa määrärahaa ei ylitetä. Hyväksyjä huolehtii myös siitä, että laskut ja muut maksutositteet tulevat viivytyksettä hyväksytyiksi.

Saatavien perintää ja valvontaa hoitaa Revire Perintä Oy, jonka perintäkulumaksut velalliselle ovat useimpia perintätoimistoja kohtuullisemmat.

Tiedottaminen

Ensisijaisia henkilöstön tiedottamiskanavia ovat intranet ja sähköposti. Tärkeimmistä koko henkilöstöä koskevista asioista tiedotetaan Puolangan kunnan intranetissä.

Paikallismedioille lähetetään sähköpostitse tieto toimielinten esityslistojen julkaisemisesta. Pöytäkirjat ja julkiset viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Kunnan ensisijainen tiedotuskanava ovat kunnan verkkosivut. Viralliset ilmoitukset julkaistaan verkkosivujen Ajankohtaista-osion alla ja Kuulutukset-osiossa. Muut tiedotteet julkaistaan ensisijaisesti verkkosivuilla.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 142 791,43		2 037 633,20	
Maksutuotot	49 418,14		80 838,75	
Tuet ja avustukset	217 678,44		525 467,87	
Muut toimintatuotot	1 427 461,22	3 837 349,23	1 279 612,28	3 923 552,10
Valmisteverastojen muutos		0,00		0,00
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 816 703,04		-3 681 959,79	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-779 104,08		-823 134,03	
Muut henkilösivukulut	-131 955,74		-76 507,31	
Palvelujen ostot	-4 234 639,15		-4 202 315,09	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 753 351,97		-1 778 266,68	
Avustukset	-684 723,22		-372 529,41	
Muut toimintakulut	-892 966,71	-12 293 443,91	-560 003,99	-11 494 716,30
TOIMINTAKATE		-8 456 094,68		-7 571 164,20
Verotulot		5 383 134,60		5 275 566,07
Valtionsuudet		4 756 595,00		3 778 959,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	7 408,27		50 857,07	
Muut rahoitustuotot	4 850,93		6 334,96	
Korkokulut	-56 180,87		-111 894,86	
Muut rahoituskulut	-7 970,85	-51 892,52	-6 805,90	-61 508,73
VUOSIKATE		1 631 742,40		1 421 852,14
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 069 895,13		-966 181,58	
Arvonalentumiset	-30 188,20	-1 100 083,33	-101 284,42	-1 067 466,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS		531 659,07		354 386,14
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	72 022,80		72 022,80	
Varausten muutos	0,00		0,00	
Rahastojen muutos	0,00	72 022,80	0,00	72 022,80
Tilikauden verot ja laskennalliset verot				
Tilikauden verot	0,00		0,00	
Laskennalliset verot	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		603 681,87		426 408,94

	2025	2024
Toimintatuotot / Toimintakulut %	31	34
Vuosikate / Poistot %	148	133
Vuosikate € / asukas	701	606
Asukasmäärä	2 327	2 346

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot / Toimintakulut % = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate / Poistot %

Vuosikate, € / asukas

1.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	1 631 742,40	1 421 852,14
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	147 672,45	-950,00
Toiminnan rahavirta	1 779 414,85	1 420 902,14
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-990 278,52	-3 918 100,25
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-111,07	2 392 220,42
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 260,00	101 000,00
Investointien rahavirta	-986 129,59	-1 424 879,83
Toiminnan ja investointien rahavirta	793 285,26	-3 977,69
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
	0,00	0,00
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-831 296,30	-831 296,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 300 000,00	1 300 000,00
	-2 131 296,30	468 703,70
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00	0,00
	0,00	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 070,00	-275,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	2 814 575,90	-2 121 345,74
Korottomien velkojen muutos	-18 844,71	-209 327,27
	2 794 661,19	-2 330 948,01
Rahoituksen rahavirta	663 364,89	-1 862 244,31
Rahavarojen muutos	1 456 650,15	-1 866 222,00
Rahavarat 31.12.00	3 322 087,66	1 865 437,51
Rahavarat 1.1	1 865 437,51	3 731 659,51
Rahavarojen muutos	1 456 650,15	-1 866 222,00

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä viime vuodelta 1000 €	1 618	2 628
Investointien tulorahoitus %	165	93
Laskennallinen lainanhoitokate	3,5	1,9
Kassan riittävyys pv	85	42
Kunnan asukasmäärä	2 327	2 346

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä viime vuodelta 1 000 euroa

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$ (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{taseen lainakanta} / 8)$

Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} * \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$

1.3.3 Tase ja sen tunnusluvut

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	32 795,61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	0,00	32 795,61
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 309 750,53	2 309 767,20
Rakennukset	12 189 584,71	12 824 476,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 229 235,12	1 685 855,49
Koneet ja kalusto	96 131,48	53 083,02
Muut aineelliset hyödykkeet	16 818,79	16 818,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	306 742,05	1 888 149,72
Aineelliset hyödykkeet	18 148 262,68	18 778 150,81
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	1 677 357,88	1 124 384,55
Kuntayhtymäosuudet	58 062,65	58 062,65
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	94 824,35	94 824,35
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	62 491,97	62 551,97
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Sijoitukset	1 892 736,85	1 339 823,52
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 040 999,53	20 150 769,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 338,93	1 338,93
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 338,93	1 338,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00

Saamiset**Pitkäaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	915 424,45	850 456,61
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	92 625,98	412 891,20
Siirtosaamiset	177 136,25	2 719 151,26
Lyhytaikaiset saamiset	1 185 186,68	3 982 499,07
Saamiset	1 185 186,68	3 982 499,07

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit	1 724 750,80	1 724 750,80

Rahat ja pankkisaamiset

	1 597 336,86	140 686,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 507 274,34	5 847 936,58
VASTAAVAA	24 549 612,80	26 000 045,45

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	12 058 735,74	12 058 735,74
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 233 144,06	5 806 735,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	603 681,87	426 408,94
OMA PÄÄOMA	18 895 561,67	18 291 879,80

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	432 136,88	504 159,68
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	432 136,88	504 159,68

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	151 855,78	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	151 855,78	0,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 851,05	6 921,05
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 851,05	6 921,05

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 537 592,55	3 368 888,85
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	46 137,00	46 137,00
Ostovelat	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	162 236,12	181 020,63
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 745 965,67	3 596 046,48

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 300 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	831 296,30	831 296,30
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	20 716,74	69 449,71
Ostovelat	506 772,50	550 455,49
Liittymismaksut ja muut velat	264 526,23	248 243,13
Siirtovelat	694 929,98	601 593,81
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 318 241,75	3 601 038,44
VIERAS PÄÄOMA	5 064 207,42	7 197 084,92
VASTATTAVAA	24 549 612,80	26 000 045,45

Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste %	79	73
Suhteellinen velkaantuneisuus %	36	55
Kertynyt ylijäämä 1 000 €	6 836	6 233
Kertynyt ylijäämä € / asukas	2 938	2 657
Lainakanta 31.12. 1 000 €	3 368	5 500
Lainakanta € / asukas	1 448	2 344
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1 000 €	4 846	7 037
Lainat ja vuokravastuut € / asukas	2 083	3 000
Lainasaamiset 1 000 €	0	0
Kunnan asukasmäärä	2 327	2 346

Taseen tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus % = (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus = (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Käyttötulot = toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet

Kertynyt yli-/alijäämä

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

Lainat ja vuokravastuut = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, € / asukas

1.4. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernilla tarkoitetaan kunnan (emoyhteisön) sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisössä). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhtiössä.

Kuntayhtymä yhdistellään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusoikeuden mukaisesti.

Puolangan kunnan konserniin kuului toimintavuoden vuoden lopussa kolme tytäryhteisöä: Honkainfra Oy, Kiinteistö Oy Puolangan Vuokratalot ja Kiinteistö Oy Puolangan Yhtyneet Virastot. Kunta oli toimintavuoden päättyessä jäsen kahdessa kuntayhtymässä.

1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Puolangan kunnan konserniin kuuluvat seuraavat tytäryhtiöt ja kuntayhtymät, jotka on yhdistelty nimellisesti eli painoarvomenetelmän mukaan.

Nimi	Kunnan omistus-osuus (%)	Kunnan osuus omasta pääomasta	Kunnan osuus vieraasta pääomasta	Kunnan osuus voitosta tai tappiosta
Honkainfra Oy	100	1 412 877	653 028	-62 951
Kiinteistö Oy Puolangan Vuokratalot	100	346 704	2 126 117	-93 097
Kiinteistö Oy Puolangan Yhtyneet virastot	100	157 252	5 872	8 652
Kainuun Liitto	4,03	104 758	18 601	7 087
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	4,38	68 666	262 285	-6 335

Omistusosuusyhteisöt (näiden vaikutusta ei ole huomioitu konsernitilinpäätöksessä)

Nimi	Kunnan omistus-osuus (%)	Kunnan osuus omasta pääomasta	Kunnan osuus vieraasta pääomasta	Kunnan osuus voitosta tai tappiosta
Kiinteistö Oy Puolangan Toivolanrivi	29	69 110	29 282	437
Kiinteistö Oy Puolangan keskus	23	84 953	663	615

1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu Puolangan kunnan hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Käytännössä ohjaus tehdään konserniyhteisön yhtiökokousedustajiksi ja hallituksen jäseniksi valittujen luottamushenkilöedustajien toimesta sekä kunnanhallituksen ja -valtuuston päätöksillä konserniin liittyvissä asioissa. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat edustajia tytäryhteisön toimielimessä.

1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Honkainfra Oy

Toiminnan kuvaus

Honkainfra Oy on Puolangan kunnan 100 % omistama tytäryhtiö. Yhtiö harjoittaa kaukolämpöliiketoimintaa ja tuottaa lämmön Puolangan kunnan omistamaan kaukolämpöverkoston. Honkainfran omistamalla kiinteistöllä toimii kunnan omistama jätevedenpuhdistamo sekä vuonna 2025 valmistunut energiapuuterminaali, jonka investointiin saatiin JTF-tukea.

Yhtiön toiminta perustuu palvelusopimuksiin polttoaineen toimittajien kanssa. Lämpökeskusten käyttö- ja hoitopalveluista sekä hallintopalveluista vastaa Puolangan kunta. Rakennus-, kunnossapito- ja asiantuntijapalveluita on hankittu eri yrityksiltä, tarpeen mukaan. Yrityksen taloushallinnon palvelut hankitaan Monetra Oulu Oy:ltä. Yrityksellä ei ole omaa henkilökuntaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaukolämpö:

Kaukolämpöä toimitettiin kunnan verkkoon 13 480 MWh. Puupolttoaineen osuus käytetystä raaka-aineesta oli 93,2 % (2024: 91,6 %). Vuoden 2025 liikevaihto oli 1.042.917 € (2023: 1 016 526 €).

Biokaasu:

Hankerahoituksella rakennettu biokaasulaitos siirtyi yhtiöittämisen kautta 1.5.2025 Honkainfra Oy:n omistukseen. Biokaasulaitokselle saatiin solmittua uusia käsittelysopimuksia, ja käytössä oleva tuotantokapasiteetti saatiin täyteen käyttöön marraskuussa. Syksyn aikana valmisteltiin laitoksen laajennusta olemassa olevan luvan (19.500 tonnia) mukaiseksi. Laajennusinvestointi tullaan toteuttamaan vuoden 2026 aikana.

Honkainfran liiketulos ennen tilinpäätössiirtoja oli -43.416,61 euroa tappiollinen, johtuen biokaasulaitoksen haltuunotosta ja sen liiketoiminnan käynnistymisestä loppuvuoteen painottuen.

KOY Puolangan Yhtyneet Virastot

Kiinteistöyhtiö omistaa yhden toimistorakennuksen Puolangan taajamassa. Kunta vuokraa tiloja pääasiassa yrityksille, myös koulutuskäyttöön. Pääasialliset kiinteistön vuokralaiset ovat Metsähallitus ja Oulun poliisilaitos. Kiinteistöyhtiön tiloissa ovat myös kunnan etätyötilat, joita kunnan elinvoimapalvelut vuokraavat lyhytaikaiseen toimistokäyttöön.

KOY Puolangan Vuokratalot

Toiminnan kuvaus

Vuonna 1998 perustetun KOY Puolangan Vuokratalojen tavoitteena on turvata Puolangalla asuville ja tänne muuttaville vuokra-asunnon tarvitsijoille viihtyisä ja turvallinen asumisvaihtoehto omistusasumiselle. Asuntokantaa kehitetään ja sopeutetaan tarvetta vastaavasti.

Puolangan kunta omistaa 100 % yhtiön 514 osakkeista. Asumispalveluiden markkinoinnin ja asiakaspalvelun sekä kiinteistöjen hoitopalvelut on tuottanut Puolangan kunta. Rakennus- ja kunnossapitopalveluita on hankittu yksityisiltä yrityksiltä tarpeen mukaan. Taloushallinnon palvelut hankitaan Monetra Oulu Oy:ltä. Kiinteistöyhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Asuntojen kysyntä ja käyttöaste (85%) pienenevät hieman edellisistä vuosista. Vuokraustoiminnan tuotot ovat hieman kasvaneet. Puolangan lukion käyttöön vuokrattujen asuntojen vuokratuoton kirjaaminen kirjanpidossa Muut kiinteistötuotot-tilille, pienentää liikevaihtoa.

Vuokraustoiminnan tuotot olivat yhteensä 944 821 € (2024: 904 982 €). Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on -100 240 €.

ASUMISPALVELUT	TP 2025	TA 2025	TP 2024	TP 2023
Asuntojen käyttöaste (tekninen) %	85	88	87	87
TALOUS				
Tuotot yhteensä	944 821	920 000	904 982	876 187
Hoitokulut yhteensä	810 976	720 000	785 006	841 842
Käyttökate/Hoitokate	133 845	200 000	119 976	34 345
Poistot	91 700	99 500	96 000	99 961
Rahoituskulut	35 616	46 000	50 700	40 257
Tulos ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja	-100 240	54 500	-26 725	-105 873

1.4.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Konsernin kehityksen kannalta merkittävin asia on Honkainfra Oy:n toiminnan kehittäminen sekä tavoiteltava kasvu, laajennusinvestoinnin avulla.

1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Puolangan kunnan konserniohjeen mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, pormestari ja hallintojohtaja. Konserniohje on käsitelty ja hyväksytty kunnan tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa, minkä mukaisesti tytäryhteisöt ovat sitoutuneet konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Kunnan tytäryhteisöjen ohjaus ja valvonta tapahtuu sisäisenä valvontana konsernijohtoon toimesta. Lisäksi tytäryhteisöjen hallitukseen on valittu luottamushenkilöitä, jotka ovat pääsääntöisesti kunnanhallituksen jäseniä. Tytäryhteisöt ovat esittäneet konsernijohtolle hallitusten kokousten kokouskutsut, esityslistat ja pöytäkirjat. Konsernijohto on seurannut säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisöt ovat antaneet seurantaan varten kunnalle puolivuositilaukset ja tarvittaessa useammin raportin niille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvion niihin liittyvistä riskeistä.

Kunnan tytäryhteisöt ovat antaneet kunnanhallitukselle tarvittavat tiedot, kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen. Konsernijohto on antanut tarvittaessa ohjeita kuntaa yhteisöjen hallinnossa edustaville henkilöille. Edustajien on otettava yhteyttä pormestariin, kunnan kannan muodostamiseksi päätettävänä oleviin kysymyksiin.

1.4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toimintatuotot	4 660 238,44	4 678 838,59
Toimintakulut	-12 950 715,86	-12 000 096,90
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	0,00
TOIMINTAKATE	-8 290 477,42	-7 321 258,31
Verotulot	5 356 013,56	5 248 066,87
Valtionosuudet	4 756 595,00	3 778 959,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	8 383,75	59 523,47
Muut rahoitustuotot	4 854,13	143,12
Korkokulut	-105 184,22	-174 039,47
Muut rahoituskulut	-10 999,57	-13 860,79
Rahoitustuotot ja -kulut	-102 945,91	-128 233,67
VUOSIKATE	1 719 185,23	1 577 533,89
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 268 217,55	-1 116 420,46
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-30 188,20	-101 284,42
Poistot ja arvonalentumiset	-1 298 405,75	-1 217 704,88
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	420 779,47	359 829,01
Tilinpäätössiirrot	2 738,62	4 536,93
Tilikauden verot	288,05	0,00
Laskennalliset verot	4 833,39	4 938,10
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	428 639,54	369 304,04

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	36	39
Vuosikate/Poistot, %	132	130
Vuosikate, €/asukas	739	672
Kunnan asukasmäärä	2 327	2 346

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot / Toimintakulut % = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate / Poistot %

Vuosikate, € / asukas

Konsernin rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	1 719 185,23	1 577 533,89
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	288,05	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	143 471,51	800,84
Toiminnan rahavirta	1 862 944,79	1 578 334,73
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 212 744,28	-4 050 428,99
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 198,55	2 392 220,42
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 657,12	1 000,00
Investointien rahavirta	-1 201 888,61	-1 657 208,57
Toiminnan ja investointien rahavirta	661 056,18	-78 873,84
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-578,79	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
	-578,79	0,00
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	33 703,65	16 861,76
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-835 381,57	-1 028 337,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 504 501,64	1 313 587,03
	-2 306 179,56	302 111,55
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	-30 626,05	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00	0,00
	-30 626,05	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 069,82	-276,54
Vaihto-omaisuuden muutos	33 200,00	-4 400,00
Saamisten muutos	3 095 167,28	-1 989 572,96
Korottomien velkojen muutos	18 942,94	-187 306,97
	3 146 240,41	-2 181 556,46
Rahoituksen rahavirta	808 856,00	-1 879 444,91
Rahavarojen muutos	1 469 912,17	-1 958 318,75
Rahavarat	3 634 346,99	2 164 434,81
Rahavarat 1.1	2 164 434,81	4 122 753,57
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	1 469 912,17	-1 958 318,75

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä viime vuodelta	2 134	2 389
Investointien tulorahoitus, %	142	95
Lainanhoitokate	1,9	1,5
Laskennallinen lainanhoitokate	2,3	1,5
Kassan riittävyys	88	46

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta euroa

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$ (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{taseen lainakanta} / 8)$

Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} \cdot \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$

Konsernin tase**VASTAAVAA****PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet	7 396,55	8 062,51
Konserniliikearvo	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	35 968,02	68 763,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	43 364,57	76 826,14

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	2 514 082,32	2 473 928,99
Rakennukset	13 798 811,56	14 002 052,25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 454 042,01	1 893 272,40
Koneet ja kalusto	367 852,69	379 922,47
Muut aineelliset hyödykkeet	16 818,79	16 818,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	741 783,88	2 180 811,48
Aineelliset hyödykkeet	20 893 391,25	20 946 806,38

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	94 824,35	94 824,35
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	104 948,08	107 817,80
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	27 101,79	26 523,00
Sijoitukset	226 874,23	229 165,15
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 163 630,05	21 252 797,67

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	117 550,24	225 793,81
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 338,93	1 338,93
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	118 889,17	227 132,74

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Vaihto-omaisuus**

Aineet ja tarvikkeet	45 007,00	78 207,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	45 007,00	78 207,00

Saamiset**Pitkäaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	25 587,87	25 587,87
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	25 587,87	25 587,87

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	576 674,81	718 153,30
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	101 975,24	419 657,98
Siirtosaamiset	140 671,16	2 759 413,71
Lyhytaikaiset saamiset	819 321,22	3 897 224,99
Saamiset	844 909,09	3 922 812,86

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit	1 724 750,80	1 724 750,80

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 524 263,08	6 165 454,68
VASTAAVAA	25 806 782,30	27 645 385,08

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	12 058 735,74	12 058 735,74
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	256 115,31	258 853,94
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 328 554,43	4 989 876,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	428 639,54	369 304,04
OMA PÄÄOMA	18 072 045,02	17 676 770,16

VÄHEMMISTÖOSUUDET **0,00** **0,00**

KONSERNIRESERVI **0,00** **0,00**

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	191 221,53	40 979,29
PAKOLLISET VARAUKSET	191 221,53	40 979,29

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	117 553,24	225 796,62
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 851,05	6 921,05
Muut toimeksiantojen pääomat	8 819,30	8 819,30
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	132 223,59	241 536,97

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 433 917,61	5 449 011,86
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	46 137,00	46 137,00
Ostovelat	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	222 810,51	240 576,21
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	37 616,87	42 450,26
Pitkäaikainen vieras pääoma	4 740 481,99	5 778 175,32

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 300 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 083 253,54	1 074 338,86
Pääomalainat	0,00	0,00

Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	39 193,90	84 904,86
Ostovelat	507 419,73	549 167,58
Liittymismaksut ja muut velat	255 563,82	265 477,58
Siirtovelat	785 379,19	634 034,48
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 670 810,18	3 907 923,34
VIERAS PÄÄOMA	7 411 292,16	9 686 098,66
VASTATTAVAA	25 806 782,30	27 645 385,08

Konsernitaseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	70	64
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	50	70
Kertynyt ylijäämä 1000 €	5 757	5 359
Kertynyt ylijäämä / asukas	2 474	2 284
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	5 517	7 823
Konsernin lainakanta 31.12., €/asukas	2 371	3 335
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	6 994	9 364
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas	3 006	3 992
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Kunnan asukasmäärä	2 327	2 346

Taseen tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus % = (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus = (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Käyttötulot = toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet

Kertynyt yli-/alijäämä

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

Lainat ja vuokravastuut = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Lainasaamiset 31.12

1.5 Tilikauden tuloksen käsittely

1.5.1 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Puolangan kunnan tilikauden tulos vuodelta 2025 on 531 659,07 €. Poistoeroa tuloutetaan 72 022,80 €.

Tilikauden ylijäämäksi kirjausten jälkeen tulee 603 681,87 €. Kunnanhallitus esittää, että ylijäämä

kirjataan taseen omaan pääoman tilikauden ylijäämä- / alijäämätilille.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Seuranta koskeva sääntely

Kuntalain 110§:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Se on valtuuston tahto siitä, miten kunnan käytössä olevat resurssit jaetaan ja mitä palveluita niillä lakisääteisten palveluiden lisäksi tuotetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava kuntalain mukaan talousarviota.

2.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.2.1 Yleiset strategiset tavoitteet

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä lakisääteinen keskeinen työkalu, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kuntakokonaisuuden pitkän tähtäyksen päätöksentekoa ja toimintaa ohjaa kuntastrategia. Strategiassa on kuntayhteisössä ja kuntaorganisaatiossa tapahtuneen vuorovaikutuksen johtopäätöksenä tehtävät linjaukset siitä, mitä pidetään kaikkein tärkeimpinä asioina, joihin halutaan erityisesti panostaa.

Valtuusto on hyväksynyt Puolangan kunnan strategian vuosille 2022-2025 (KH 21.6.2022 § 62). Kuntastrategian ajantasaistaminen ajoittuu keväälle 2026.

Strategian mukaiset toimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2025 on esitetty seuraavissa taulukoissa.

Strategiassa on viisi kärkitavoitetta:

- 1. Olet lämpimästi tervetullut Puolangalle asumaan**
- 2. Puolangan sotepalvelut ovat vailla vertaansa**
- 3. Puolangan vihreää kultaa ovat bio- ja kiertotalous sekä maa- ja metsätalous**
- 4. Uusi päiväkotiki, laadukas yksilöllinen opetus ja pieni lukio kasvattavat tulevaisuuden tekijöitä**
- 5. Uudet liikuntapaikat ja Paljakka ovat kunnan vetovoimatekijöitä**

Seuraavissa taulukoissa on esitetty kunkin kärkitavoitteen tarkempi sisältö, toteutetut toimenpiteet talousarviovuodelle 2025 sekä tavoitetila talousarviovuoden 2025 ja strategiakauden 2026 lopussa.

Lisäksi toimialat ovat voineet asettaa omia ei suoraan strategiasta tulevia toiminnallisia tavoitteita, jotka on esitetty toimialakohtaisissa osioissa. Tällaiset tavoitteet voivat olla esimerkiksi suoritämäärätavoitteita tai liittyä toimialalla havaittuihin toiminnan kehittämistarpeisiin. Toimialojen omat toiminnalliset tavoitteet eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa strategian kanssa.

Tavoite 1/5: Olet lämpimästi tervetullut Puolangalle asumaan

TAVOITE	TOIMENPIDE 2025	MITTARIT	TAVOITETILA 2025	TOTEUMA 2025
Puolanka on kunta, jonne on hyvä tulla ja siellä on hyvä olla	Kunnan työllisyyspalvelujen aloittaminen ja kehittäminen.	Työttömät työnhakijat.	Työttömien määrä on pysynyt keskimäärin alle 14,5% vuoden aikana. (%-osuus työvoimasta)	Työttömien määrä ollut keskimäärin 16,7%.
Moni-paikkaisuuden edistäminen	Kohdennettu markkinointi ja tiedotus vapaa-ajan asuntojen omistajille.	Myönnetty rakennusluvut (käyttötarkoituksen muutos).	Vapaa-ajan asunnoista on 5 muutettu vakituiseksi asunnoiksi.	Ei toteutunut.
Moni-paikkaisuuden edistäminen	Riittävä ja kiinnostava tonttitarjonta sekä aktiivinen tonttimarkkinointi.	Myytyjen tonttien määrä.	Vähintään 5 myytyä tonttia kunnassa.	Yksi tontti myyty.
Kunta tarjoaa ihmisläheistä ja joustavaa asiakaspalvelua henkilökohtaisesti ja sähköisesti	Digitaalinen asiakaspalvelu. Opastetaan asiakasta käyttämään sähköisiä palveluja itsenäisesti ja turvallisesti.	Uudet digitaaliset palvelut.	Vähintään kaksi uutta sähköistä palvelua.	Yksi uusi palvelu otettu käyttöön: KuntaNet-kaavakarttapalvelu
Kunta tarjoaa ihmisläheistä ja joustavaa asiakaspalvelua henkilökohtaisesti ja sähköisesti	Henkilöstö viihtyy Puolangan kunnalla töissä.	Henkilöstön viihtyvyys.	Henkilöstötyytyväisyyskysely toteutettu; vertailukelpoinen tulos pysynyt vähintään 2022 tulosten tasolla.	Kyselyä ei toteutettu.

Tavoite 2/5: Kunnan sotepalvelut ovat vertaansa vailla

TAVOITE	TOIMENPIDE 2025	MITTARIT	TAVOITETILA 2025	TOTEUMA 2025
Erinomaiset sotepalvelut säilyvät	Aktiivinen edunvalvonta hyvinvointialueen suuntaan palveluiden saavutettavuuden varmistamiseksi.	Perusterveydenhuollon asiakastytyväisyys.	Perusterveydenhuollon asiakastytyväisyys on säilynyt Puolangalla korkeana (2021 taso: NPS 96/100).	Perusterveydenhuollon asiakastytyväisyys 2025: NPS 94 /100.
Puolangan palveluista mallia koko hyvinvointialueelle	Aktiivinen vaikuttaminen siihen, että hyvinvointialueen palvelurakenteet laaditaan uudestaan ja myös Puolangalta mallia ottaen.	Vuodeosasto, röntgen, vanhusten asumis- palvelut ja sosiaali- huollon lähipalvelut saatavissa.	Vuodeosasto, röntgen, vanhusten asumis- palvelut ja sosiaali- huollon lähipalvelut olivat saatavissa Puolangalla koko vuoden ajan.	Toteutunut.
Puolangalla huolehditaan terveyden edistämisestä ja ennalta- ehkäisevästä toiminnasta	Kunta tuottaa monipuolisesti terveyttä edistäviä ja ennalta- ehkäiseviä palveluja yhteistyössä yhdistysten kanssa.	Kunnan HYTE-valtio- osuuden määrä. Kansalaisopiston kurssien määrä sekä muu kunnan järjestämä toiminta.	Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laadittu.	Toteutunut osittain.

Tavoite 3/5: Bio- ja kiertotalous sekä alkutuotanto tuovat uusiutuvaa energiaa ja tulevaisuuden turvaa kuntaan

TAVOITE	TOIMENPIDE 2025	MITTARIT	TAVOITETILA 2025	TOTEUMA 2025
Bio- ja kiertotalouden toiminta vakiintuu ja kasvaa	Toimitussopimusten solmiminen. Honkainfran toiminnan kehittäminen ja kasvattaminen.	Käsitellyn raaka-aineen määrä ja biokaasulaitoksen ylijäämä. Laitoksen koko lupa- kapasiteetti käytössä.	Toimitussopimukset on tehty. Biokaasulaitoksessa käsitelty raaka-ainetta vähintään 2 000 tn ja kaasuntuotanto on ollut vähintään 1,5 GWh.	Toteutunut. Toteuma vuosisuunnitelman mukainen.
Bio- ja kiertotalouden toiminta vakiintuu ja kasvaa	Uusien toimijoiden mukaantulo bioliiketoimintaan.	Uusien toimijoiden lukumäärä.	Vähintään yksi uusi toimija mukana biokaasuliiketoiminnassa tai sen ympärille syntyneessä muussa bioliiketoiminnassa.	Ei toteutunut.
Hallittu tuulivoima- rakentaminen alkaa	Kunta edistää tuuli- voimatuotannon sijoittumista kuntaan.	Rakenteilla / valmistella olevien tuulipuistojen määrä	Kunnan ensimmäisen tuulipuiston kaava on hyväksytty.	Toteutunut.

Tavoite 4/5: Uusi päiväkoti ja pieni lukio kasvattavat tulevaisuuden tekijöitä

TAVOITE	TOIMENPIDE 2025	MITTARIT	TAVOITETILA 2025	TOTEUMA 2025
Lukiokoulutus jatkuu Puolangalla	Lukion houkuttelevuutta lisätään.	Lukiossa aloittavien opiskelijoiden määrä.	Lukiossa aloittanut vähintään 10 uutta opiskelijaa.	Toteutunut: lukiossa aloittanut 15 uutta opiskelijaa.
Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus tekee lapsiperheiden arjesta sujuvaa ja houkuttelee muuttajia	Uusi päiväkoti nostetaan kuntamarkkinoinnissa esille.	Varhaiskasvatukseen lapsimäärä ei ole laskenut vuoden 2021 määrästä.	Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrä on kasvanut.	Toteutunut: varhaiskasvatuksen lapsimäärä 1-12/2025: 57 (ka) 1-12/2021: 49 (ka)

Tavoite 5/5: Uudet liikuntapaikat ja Paljakka ovat kunnan vetovoimatekijöitä

TAVOITE	TOIMENPIDE 2025	MITTARIT	TAVOITETILA 2025	TOTEUMA 2025
Paljakan matkailu kehitty myönteisesti	Kunta osallistuu matkailun kehittämistä tukeviin hankkeisiin.	Kunnan matkailutoimialan vuodepaikkojen määrä.	Kunnan matkailutoimialan vuodepaikkojen määrä säilynyt ennallaan.	Toteutunut.
Uusi liikuntahalli ja Honka Areena ovat kovassa käytössä	Tilojen markkinointi myös ulkopuolisille toimijoille ja tapahtuman järjestäjille.	Maakunnallisten tai valtakunnallisten tapahtumien toteutuminen paikkakunnalla.	Vähintään yksi maakunnallinen tai valtakunnallinen tapahtuma paikkakunnalla on toteutunut Lankafestin lisäksi.	Toteutunut.
Uusi liikuntahalli ja Honka Areena ovat kovassa käytössä	Lisätään liikuntahallin ja katetun jään (Honka-Areena) käyttömääriä.	Käyttömäärät	Honka-Areenan käyttäjämäärät ovat kasvaneet 30%.	Honka-Areenan kävijämäärä: 6 542 (9kk) Liikuntahallin kävijämäärät: 10 369 (12kk)

2.3 Määrärahojen ja talousarvioiden toteutuminen

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovia ovat: vaalit, tarkastustoiminta, hallinto- ja elinvoimapaalvelut, sisältäen ympäristöterveydenhuollon, sekä sivistystoimiala ja tekninen toimiala.

Vaalit

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	4 975	14 760	5 080	4 884
TOIMINTAKULUT	-16 167	-35 452	-15 202	-18 511
TOIMINTAKATE	-11 192	-20 692	-10 122	-13 627

Toiminnan kuvaus

Eduskuntavaalien, presidentinvaalin, europarlamenttivaalien sekä kunta- ja aluevaalien ja järjestäminen vaatii kunnalta toimenpiteitä. Kunta on velvollinen huolehtimaan keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle valtakunnallisissa vaaleissa ja europarlamenttivaaleissa ministeriön vahvistaman euromäärän mukaisen kertakorvauksen. Aluevaalien osalta hyvinvointialue suorittaa kunnalle kertakorvauksen, kattamaan aluevaalien järjestämisestä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Vuoden aikana oli kahdet yleiset vaalit: kuntavaalit ja aluevaalit, jotka järjestettiin samanaikaisesti. Keskusvaalilautakunta kokoontui toimintakertomusvuotena yhdeksän kertaa.

Tarkastuslautakunta

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT	-18 200	-18 527	-18 600	-23 165
TOIMINTAKATE	-18 200	-18 527	-18 600	-23 165

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta on kunnanvaltuuston asettama kuntalain 121 §:ään perustuva lautakunta. Se valmistelee kunnanvaltuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan toimikausi vastaa valtuuston toimikautta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Arviointityössä lautakunta kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta antaa valtuustolle oman arvionsa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tarkastuslautakunta kokoontui toimintakertomusvuonna seitsemän kertaa. Puolangan kunnan tilintarkastusyhteisöksi vuosien 2025-2028 tilintarkastusta varten valittiin BDO Auditor Oy.

Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Toimintakate on valtuuston nähden sitova.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	451 449	798 538	643 254	643 254	529 579
TOIMINTAKULUT	-3 008 016	-2 499 166	-3 011 878	-3 111 878	-3 289 704
TOIMINTAKATE	-2 556 567	-1 700 628	-2 368 624	-2 468 624	- 2 760 125

Hallinto- ja elinvoimapalvelut sisältävät kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, hallintopalvelut, työllisyyspalvelut, yhteistoiminnan, elinkeinopalvelut, maaseutupalvelut ja ympäristöterveydenhuollon, joiden toimintakate yhteensä on valtuustoon nähden sitova.

Kunnanvaltuusto

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT	-27 224	-26 137	-28 270	-25 775
TOIMINTAKATE	-27 224	-26 137	-28 270	-25 775

Toiminnan kuvaus

Valtuustolla on kokonaisvastuu koko kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta, toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä, kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä omistajaohjauksen periaatteista että konserniohjeesta.

Valtuuston vastuulla ovat varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista päättäminen. Valtuustolle kuuluu takaussitoumuksen tai muun vakuuden antaminen toisen velasta. Lisäksi valtuusto vastaa luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista, tilintarkastajien valitsemisesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta sekä muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Valtuusto kokoontui toimintakertomusvuonna kuusi kertaa.

Kunnanhallitus

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	115 089	86 437	12 000	16 900
TOIMINTAKULUT	-633 465	-616 417	-201 390	-416 608
TOIMINTAKATE	-518 376	-529 980	-189 390	-399 708

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa, taloutta ja palvelutuotantoa sekä ohjaa konsernin toimintaa valtuuston päättämän strategian mukaisesti. Kunnanhallitus toteuttaa maankäyttö- ja elinkeinopolitiikka, pitää yllä yhteistyösuhteita ja edistää koko kunnan elinvoimaisuutta ja tunnettuutta. Kunnanhallituksen määräraha kattaa pormestarin, kunnanhallituksen, suhdetoiminnan, työllisyyden hoidon sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden sekä tilapäisen suojelun.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Hallintoa johtaessaan kunnanhallitus valvoo ja sovittaa yhteen omaa, toimielinten ja viranhaltijoiden toimintaa. Kunnanhallitus antaa hallintoa koskevia yleisohjeita, seuraa kunnan yleistä kehitystä ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kunnanhallitus kokoontui toimintakertomusvuonna 13 kertaa.

Hallintopalvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	66 688	63 742	400	59 589
TOIMINTAKULUT	-554 543	-578 042	-524 284	-558 110
TOIMINTAKATE	-487 855	-514 300	-523 884	-498 521

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelut tuottaa kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle päätöksenteon valmisteluun sekä toimeenpanoon kuuluvat palvelut sekä osallistuu kunnan kehittämistyöhön. Toimistopalvelut tuottaa sisäiset palvelut eri hallintokunnille, vastaa asiakaspalvelusta, asian- ja asiakirjahallinnosta sekä arkistoinnista.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kunnan tietoturva- ja tietosuojapolitiikka vahvistettiin, samoin asiakirjojen ja tiedonantamisesta perittävät maksut. Toimintavuoden aikana edistettiin paperiarkiston digitoimista sekä osallistuttiin hankevalmisteluun, tavoitteena kehittää kuntalaisille sähköistä asiointiportaalia.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelussa toteutettiin toista kertaa osallistuva budjetointi. Kuntalaiset valitsivat kehittämiskohteeksi Taivallahden uimarannan kehittämisen, mihin varattiin määräraha 15 000 euroa.

Kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut on hankittu Monetra Oulu Oy:ltä, ICT-palvelut Atea Finland Oy:ltä (sopimus 31.12.2025 saakka) ja konesalipalvelut DataEnter Oy:ltä. Vuoden aikana kilpailutettiin ICT-palvelut (pääteleite- ja tukipalvelut) yhteistyössä muiden Kainuun kuntien kanssa. ICT-palveluiden käyttöönottoprojekti uuden palveluntuottajan kanssa aloitettiin loppuvuodesta.

Työllisyyspalvelut

	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	58 154	58 154	68 503
TOIMINTAKULUT	-866 601	-966 601	-882 879
TOIMINTAKATE	-808 447	-908 447	-814 376

Toiminnan kuvaus

Työllisyyspalvelut siirtyivät 1.1.2025 alkaen kokonaan kuntien vastuulle. Puolangan kunta kuuluu Kainuu-Koillismaan työllisyysalueeseen, jonka vastuukuntana ja työvoimaviranomaisena toimii Kajaanin kaupunki. Puolangan kunta hoitaa Kajaanin kaupungin kanssa tehdyn toimivallan siirtosopimuksen perusteella henkilöasiakas- ja työnvälistyspalvelut kokonaisuudessaan, lukuun ottamatta kotoaikaisten vieraskielisten asiakkaiden työllisyyspalveluja, jotka kunta hankkii Suomussalmen kunnalta ostopalveluna.

Toiminta talousarviovuonna

Henkilöasiakkaiden lakisääteisten palvelujen siirryttyä kuntaan, varmistettiin palveluiden jatkuminen lähipalveluna. Kunta vastaa myös työllistämisen monialaisen edistämisen (TYM) laissa määrätyistä tehtävistä. Vuodenvaihteessa kunnan työllisyyspalveluihin siirtyi kaksi työllisyysohjaajaa Kainuun TE-toimistosta. Vieraskielisten työnhakija- ja kotoutuja-asiakkaiden lakisääteisiä palveluja hankittiin ostopalveluina Suomussalmen kunnalta. Paltamon kunnalta hankittiin eläke- ja kuntoutusedellytysten selvittelytyötä.

Työllistämisen kuntalisä otettiin käyttöön palkkatuen sijaan. Kuntalisää myönnettiin yhdeksälle työnantajalle työttömän työnhakijan työllistämisen tueksi.

Toimintavuoden ajan jatkui ESR+ osarahoitteinen työllisyysshanke ”Work&Stay - kokonainen elämä Koillismaalla”. Hankkeelle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Hankkeessa sekä luotiin että kokeiltiin uusia toimintatapoja työllistämisen ja kotoutumisen edistämiseksi.

Puolangan kierrätysmyymälän toiminta siirtyi Ristijärven 4H-yhdistykseltä kunnalle 1.5.2025 alkaen.

Kuntien työttömyysetuuksien maksuosuuksiin tuli vuoden alussa suuri muutos. Aiemmin kuntien maksuosuudet koskivat yli 300 päivää työttömänä olleiden henkilöiden työmarkkinatukea. Vuoden 2025 alusta kuntien maksuosuus muuttui koskemaan jo 100 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatukea ja lisäksi myös osuutta peruspäivärahasta ja ansiosidonnaisesta työttömyyspäivärahasta.

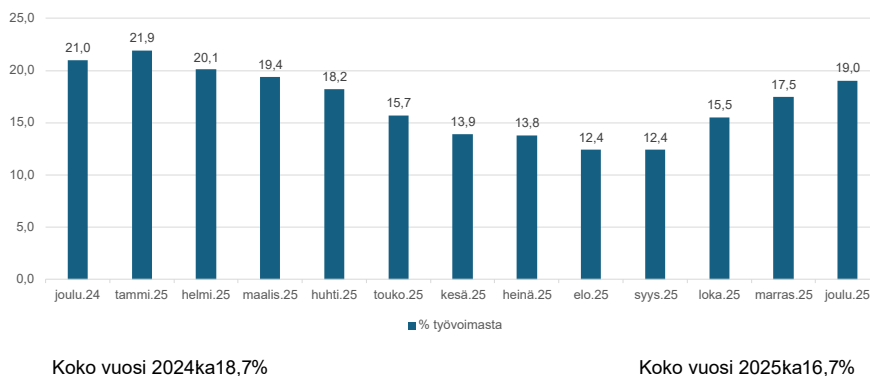
Valtio korvasi kunnille työvoimapalvelujen järjestämiskustannuksia sekä työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajenemisen kustannuksia laskennallisina valtionosuuksina yhteensä 468 476 euroa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Toiminnallinen tavoite ”*työttömien työnhakijoiden osuus koko työvoimasta keskimäärin alle 14,5%*” toteutui vain osittain (16,7%). Vuoden aikana työttömien kokonaismäärä pieneni 20 henkilöllä, ja keskimäärin työttömiä oli kuukaudessa 140.

Kunnan maksamien työttömyysetuuksien (työmarkkinatuki, peruspäiväraha ja ansiopäiväraha) laskentaperusteet muuttuivat toimintavuoden alussa, jolloin kuntien rahoitusosuus kasvoi merkittävästi aiemmasta. Kunta maksoi työttömyystukia yhteensä 478 275 euroa (2024: 194 402 euroa).

Työttömät - osuus työvoimasta

Kaavio. Työttömien osuus työvoimasta (%) kuukausitasolla 2025.

Yhteistoiminta

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	1 525	48 024	35 000	81 437
TOIMINTAKULUT	-961 449	-305 232	-195 751	-436 443
TOIMINTAKATE	-959 924	-257 208	-160 751	-355 005

Toiminnan kuvaus

Yhteistoiminnan kustannukset sisältävät Kainuun Liiton, verotuksen, joukkoliikenteen, ystävyyskunta-toiminnan sekä muun yhteistoiminnan, kuten Suomen Kuntaliiton ja KT - Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajien jäsenmaksut sekä maksusuudet.

Toimintatuotoissa on huomioitu valtion kunnille maksamat kotoutumisen edistämisen korvaukset, jotka määritellään 2025 voimaan tulleessa Kotoutumislaisissa (8681/2023). Korvauksia maksetaan kunnalle niistä tilapäisen suojelun henkilöistä, joilla on kotikuntana Puolanka.

Kunta tuki ELY-keskuksen kilpailuttamien linja-autoreittien liikennöintiä (Ouluun ja Kajaaniin). Kunnan omana palveluna tarjottiin asiointikytyipalvelua kyliltä kuntakeskukseen, kesäkuukausien aikana.

Elinkeinopalvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	147 664	430 881	396 500	177 202
TOIMINTAKULUT	-499 836	-577 206	-772 047	-565 078
TOIMINTAKATE	-352 172	-146 325	-375 547	-387 876

Toiminnan kuvaus

Elinkeinopalvelut sisältävät elinkeinopalveluiden hallinnon, markkinoinnin, tapahtumat sekä elinkeinopalveluiden projektit.

Puolangan kunta toimii aktiivisesti luoden mahdollisuuksia monipuoliselle yritystoiminnalle. Kunnan rooli on neuvoa, opastaa ja välittää tietoa yrittäjille. Kunta toimii osaltaan mahdollistajana elinkeinoelämää ja yritystoimintaa kehittäville hankkeille, luo edellytyksiä yritystoiminnan harjoittamiselle sekä edistää

yrittäjämönteistä ilmapiiriä. Kunta ei kuitenkaan itse toimi yrittäjänä eikä yritysten rahoittajana. Kunta tekee aktiivista yhteistyötä yrittäjien ja yrittäjiä edustavien yhdistysten kanssa, vastaten yrittäjien tarpeisiin olemassa olevien resurssien puitteissa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Energiapuuterminaali valmistui kesän aikana. Biokaasulaitos siirtyi keväällä kunnalta Honkainfran toiminnaksi, yhtiöittämisen kautta. Laitokselle saatiin vuoden aikana tehtyä uusia yhteistyösopimuksia. Syksyn aikana valmisteltiin laitoksen laajennusinvestointia, joka tullaan toteuttamaan vuoden 2026 aikana.

Kestävän matkailun hanke ”Kestävästi Puolangalle” alkoi vuoden 2025 alussa. Toista matkailuhanketta ”Uudistavaa vetovoimaa matkailuun-Arctic Lakeland Paljakka-Puolanka” toteutettiin vuoden aikana hanke-suunnitelman mukaisesti. Matkailuhankkeissa tehtiin yhteistyötä yrittäjien ja Paljakan matkailuyhdistyksen kanssa.

Kunta oli mukana Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskushankkeessa, jossa suunniteltiin Ylä- ja Itä-Kainuun energia- ja raaka-ainepotentiaalin hyödyntämistä.

Hankeyhteistyötä tehtiin Kainuun ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kunta myös rahoittaa ammattikorkeakoulun kunta-asiamiestoimintaa yhdessä muiden Kainuun kuntien kanssa.

Työllisyyspalveluiden siirryttyä kunnan omaksi toiminnaksi, siirtyi osa yrityspalveluista kuntaan lähipalveluksi (mm. starttirahapäätökset). Vuoden aikana on tiivistetty yhteistyötä työllisyysalueen yhteisten yrityspalvelujen asiantuntijoiden kanssa.

Vuonna 2025 Puolangalla aloitti 7 uutta yritystä.

Maaseutupalvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	117 983	127 346	130 700	125 948
TOIMINTAKULUT	-173 642	-193 905	-204 535	-196 317
TOIMINTAKATE	-55 659	-66 559	-73 835	-70 369

Toiminnan kuvaus

Puolanka, Hyrynsalmi, Paltamo, Ristijärvi ja Suomussalmi muodostavat Puolangan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen. Puolanka toimii isäntäkuntana ja vastaa alueen maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävien hoidosta. Toiminta keskittyy turvamaan säädösten mukaisen asiakkaiden hakemusten käsittelyn ja maksatuksen sujuvuuden.

Asiakkaita palvellaan pääsääntöisesti sähköisesti, mutta jokaisessa alueen kunnassa palvelua saa ajanvarauksella. Puolangan ja Sotkamon kunnilla on yhteistoimintasopimus, joka turvaa riittävän henkilöresurssin tehtävien eriyttämiseksi.

Maaseutuhallinnon yhteistoimintaelin seuraa maaseutuhallinnon tehtävien järjestämistä koskevan sopimuksen toteutumista ja toiminnan kehittämistä. Ryhmän muodostavat jokaisen sopimuskunnan edustajat sekä alueella toimivien tuottajayhdistysten edustajat.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Toiminta painottui viljelijätukihallintoon sekä muihin maaseutuhallinnon tehtäviin, kuten porovahinkojen käsittelyyn. Nämä maksajavirastosopimukseen kuuluvat tehtävät hoidettiin säädösten mukaisesti ja tehtäville annetuissa määräajoissa.

Viljelijätukihakukoulutuksia järjestettiin yhteistyössä Sotkamon yhteistoiminta-alueen ja Kainuun ELY-keskuksen kanssa. Alkutuotannon aluekohtaista valmiussuunnittelua jatkettiin, tehtiin tarvittavat VAP-varaukset ja viljelijöiden konevaraukset.

Henkilöstön osaaminen varmistettiin osallistumalla muun muassa Ruokaviraston ja eri hankkeiden koulutuksiin ja tapahtumiin.

Ympäristöterveydenhuolto

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT	-147 483	-196 974	-198 500	-196 835
TOIMINTAKATE	-147 483	-196 974	-198 500	-196 835

Toiminnan kuvaus

Ympäristöterveyspalvelujen tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ympäristöterveyspalveluihin kuuluu terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Terveysvalvonnan tehtäviin kuuluu terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkavalvonta sekä nikotiini- tuotteiden valvonta. Eläinlääkintähuolto huolehtii eläinlääkintähuoltolain, eläinsuojelulain ja eläintätilain mukaisista tehtävistä sekä eläinperäisten elintarvikkeiden valvonnasta. Eläinlääkintähuolto järjestää peruseläinlääkäripalvelut ja ympärivuorokautisen päivystyksen lemmikeille ja hyötyeläimille sekä terveydenhuoltopalvelut hyötyeläimille. Lisäksi ympäristöterveyspalvelujen tehtäviin kuuluu toimijoiden ja asukkaiden ohjaus ja neuvonta.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kunta ostaa ympäristöterveyspalvelut Pudasjärven kaupungilta. Lisäksi on tehty sopimus löytöeläinpalveluista yksityisen palvelutarjoajan kanssa. Eläinlääkäripalvelut on järjestetty vastaanottopäivinä Puolangan toimipisteessä ja päivystysaikana lähikunnista käsin.

Talousarviovuonna maksettiin hyötyeläinten omistajille subventiota, joilla katetiin osuus eläinlääkäripäivystyksen kustannuksista siten, että asiakkaan maksettavaksi jää tuotantoeläinten tilakäynneistä laskennallinen osuus kustannuksista.

Sivistystoimiala

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	224 226	255 759	188 924	227 360
TOIMINTAKULUT	- 4 847 433	- 5 028 377	- 4 851 322	- 5 119 121
TOIMINTAKATE	- 4 623 207	- 4 772 619	- 4 662 398	- 4 891 761

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimiala vastaa seuraavien palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta: perusopetus, toisen asteen koulutus (lukiokoulutus), nuorisolain mukainen toiminta, vapaa sivistystoimi sekä kirjasto- ja kulttuuripalvelut, liikuntatoimi ja muut vapaa-ajan palvelut. Lisäksi sivistystoimiala vastaa lakisääteisten varhaiskasvatuspalveluiden, esiopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä sekä kehittämisestä yhteistyössä palveluntuottajan kanssa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Strateginen tavoite	Toiminnallinen/ laadullinen tavoite 2025	Mittari	Toteuma 2025
Olet lämpimästi tervetullut Puolangalle asumaan	Jokainen peruskoulun 9-luokkalainen saa: 1) päättötodistuksen ja 2) jatkokoulutuspaikan.	1) %	1) 100 %
		2) %	2) 100 %
Uudet liikuntapaikat ja Paljakka ovat kunnan vetovoimatekijöitä	Liikuntatapahtumien määrä, joissa liikuntatoimi mukana: 12 kpl	lkm	12 tapahtumaa
Lukiokoulutus jatkuu Puolangalla	Aloittavia 10 oppilasta, joista 3 muualta kuin Puolangalta-	lkm	15 oppilasta aloittanut, joista 10 muualta kuin Puolangalta.
Olet lämpimästi tervetullut Puolangalle asumaan	Lasten ja nuorten aineiston lainausmäärien kasvu	%	11,4 %
	Monipuolinen kulttuuri-tarjonta, kulttuuri-tapahtumia 14 kpl, elokuvia 30	lkm	tapahtumia 13 kpl ja elokuvanäytöksiä 30 kpl
	Kansalaisopistossa netto-opiskelijoita yli 350	lkm	opiskelijamäärä 307
Uusi päiväkotiki, laadukas yksilöllinen opetus ja pieni lukio kasvattavat tulevaisuuden tekijöitä	Asiakastytyväisyys: 8 (asteikolla 1–10)	ka	9.2

Hallinto

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	5 977	13 562		8 973
TOIMINTAKULUT	-275 410	-204 809	-271 549	- 259 362
TOIMINTAKATE	-269 434	-191 247	-271 549	-250 388

Toiminnan kuvaus

Hallintoon kuuluu toimialan johtaminen ja sivistyslautakunnan toiminta. Sivistyslautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 7 kertaa.

Varhaiskasvatus

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT		19 251	20 000	30 344
TOIMINTAKULUT	-952 953	-999 088	-902 600	- 919 477
TOIMINTAKATE	-952 958	-979 837	- 882 600	- 889 133

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää laadukkaita, perheen tarpeet huomioonottavia päivähoito- ja esiopetuspalveluja sekä koululaisten iltapäivätoimintaa. Tavoitteena on tukea lasten koteja kasvatus-tehtävässä ja yhdessä edistää lapsen persoonallisuuden tasapainoista kehittämistä. Esiopetuksen tehtävänä on vahvistaa lapsen oppimisedellytyksiä ja vuorovaikutustaitoja sekä ennaltaehkäistä mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia. Esiopetuksen tärkein tavoite on lapsen terve minäkuva.

Varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelma pohjautuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (Vasu 2022) ja esiopetussuunnitelman perusteisiin (2022). Molemmissa on huomioitu kaikki oppimisen alueet. Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä huoltajien kanssa henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen oppimissuunnitelma. Tarpeen mukaan lapselle tehdään oppimissuunnitelma tehostettua tukea varten tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Varhaiskasvatuspalveluiden kokonaisulkoistus jatkui sopimuksen mukaan. Esiopetuksen toimintasuunnitelma päivitettiin. Lasten kotihoidon tuen kuntalisää maksettiin 23 240 euroa.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä, joista:	64	66	54	53
-aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevien lukumäärä	11	9	13	7
-esikoululaisten määrä	15	15	10	11

Perusopetus

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	137 100	134 236	56 150	79 936
TOIMINTAKULUT	-2 571 722	-2 748 497	- 2 582 018	- 2 879 835
TOIMINTAKATE	-2 434 621	-2 614 261	-2 525 868	- 2 799 899

Toiminnan kuvaus

Perusopetus käsittää yleisopetuksen ja erityisopetuksen. Perusopetus antaa oppilaille laadukkaan yleissivistyksen kannustavassa ja turvallisessa oppimisympäristössä niin, että koulun päättövaiheessa nuori on tiedollisesti, taidollisesti ja emotionaalisesti kykenevä kohtaamaan toisen asteen koulutushaasteet ja myöhemmät työelämän vaatimukset. Vuosiluokkien 1–9 opetus järjestetään Puolankajärven koululla.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Opetusta annettiin opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti ja sitä tarkennettiin kouluun vuosittain laadittavassa työsuunnitelmassa. Opetussuunnitelmaan tehtiin Opetushallituksen määräämät muutokset oppimisen tukeen sekä lisäksi Valtioneuvoston tuntijakoasetuksen mukaiset muutokset: vuosiluokilla 1–2 lisätään yksi vuosiviikkotunti äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä matematiikan opetusta. Äidinkieltä opetetaan vähintään 15 ja matematiikkaa 7 vuosiviikkotuntia. Opetusta on annettava vuosiluokalla 1-2 uuden asetuksen mukaan keskimäärin vähintään 21 tuntia työviikossa. Uudet määräykset tulivat voimaan 1.8.2025.

Eduskunta hyväksyi perusopetuslain muutoksen 29.4.2025, jonka mukaan puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö oppitunneilla ilman opettajan lupaa kiellettiin. Lakimuutoksen mukaiset muutokset tehtiin koulun järjestyssääntöihin, jotka tulivat voimaan 1.8.2025.

Koulun pedagogista kehittämistä tuettiin vuoden aikana Opetushallituksen rahoittamilla hankkeilla. Yläkoulussa kehitettiin *samanaikaisopettajuusmallia*, jossa kaksi opettajaa työskentelee yhtä aikaa saman opetusryhmän kanssa. Näin mahdollistetaan tehostetun tuen ja erityisen tuen oppilaiden opiskelu omassa ryhmässään, mikä tukee heidän yksilöllisten oppimistavoitteiden saavuttamista ja oppijoiden moninaisuutta. Erityisopetuksen toimintatapoja kehitetään koko ajan tarpeen mukaan. Jokaiselle tukea tarvitsevalle oppilaalle "räätälöidään" oma oppimissuunnitelma. *Resurssiopettaja yhtenäiskouluun* - hanke jatkui toimintavuonna. Digioppimisen polku Kainuuseen - hankkeessa nimetyt *digitutor-opettajat* koordinoivat opettajien digitaitojen kehittämistä. Kaikissa em. hankkeissa on tehty yhteistyötä muiden Kainuun kuntien kanssa.

Koulu on mukana Kajaanin kaupungin hallinnoimassa "Suomen harrastamisen mallin kerho-hankkeessa". Vuoden aikana toteutettiin kahdeksan erilaista harrastekerhoa, oppilaiden toiveiden mukaisesti. Hankkeessa pyritään takaamaan jokaiselle lapselle ja nuorelle yksi mieleinen maksuton harrastus. Kerhot toteutettiin koulupäivän jälkeen ja niissä tarjottiin välipala.

"Nuori yrittäjä"-valinnaisaine- ja yritysopetuskurssi toteutettiin toimintavuonna. Yrittäjäkasvatusta harjoitellaan käytännössä välituntikahvio-toiminnalla ja järjestämällä myyjäisiä, joiden tuotto menee oppilaskunnalle.

Vieraskielisten, pääasiassa ukrainalaisten koululaisten opetusta on järjestetty valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Opetuksen tavoitteena on siirtyä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisen opetuksen piiriin.

Erilaisten tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on hienoisessa nousussa, mikä luo haasteita koulutyölle. Oppilashuoltoryhmän sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa räätälöidään yksilöllisiä

ratkaisuja eri tilanteisiin. Tarvittaessa saadaan Kainuun sairaalakoulun erityisopettajilta konsultoivaa ohjausta, jota on toteutettu oppilaan omassa luokassa, puhelinkonsultaationa tai etäpalaverina. Kuraattorin, mielenterveyshoitajan ja psykologin palvelut ovat olleet oppilaiden käytettävissä. Työrauhaa oppitunneilla on saatu parannettua, kun käytöksellään häiritsevä oppilas voidaan poistaa oppitunnilta, ja siirtää hänet koulunuorisotyöntekijän luokse.

Vuoden aikana käytiin jokaisen oppilaan, huoltajan ja opettajan välisiä arviointi- ja vanhempainvartteja. Keskusteluissa on ollut tarvittaessa mukana erityisopettaja, opinto-ohjaaja tai rehtori.

Koululla toimii koulunuorisotyöntekijä, joka vastaa nuorisotyöstä perusopetuksessa ja lukiossa. Hän tarjoaa matalan kynnyksen kohtaamisia nuorille, ja ohjaa heitä tarvittaessa oikeisiin palveluihin. Koulunuorisotyötä toteutetaan sekä yksilö- että ryhmänohjauksena. Koulunuorisotyö järjestää mm. välituntitoimintaa, ryhmätyö- ja teematunteja sekä vierailuja. Lukuvuoden 2025–2026 aikana pilotoidaan koulunuorisotilan mahdollisuutta, osana koulupäivää. Koulunuorisotyöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön ja muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa.

Kevätlukukauden 2025 teemana oli tapakasvatus ja oppilaiden sekä huoltajien osallisuuden lisääminen. Syyslukukauden teemana oli medialukutaito ja tietoturva. KiVa-koulu toimintamalli on käytössä kaikilla luokka-asteilla (KiVa- koulukiusaamisen vähentämiseen ja ennaltaehkäisyyn pyrkivä toimenpideohjelma).

Kaikille luokka-asteille toteutettiin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti kaksi kulttuurityöpajaa, yhteistyössä Kainuun lasten- ja nuorten kulttuurikeskuksen Kulttuurin sekä Taidetestaajien kanssa. Lisäksi 8. luokan oppilaille järjestettiin vierailut Kajaanin kaupunginteatteriin ja Kuhmon kamarimusiikkikonserttiin.

Perusopetuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä Puolangan lukion ja muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään liikunta- ja nuorisotoimen, työllisyyspalveluiden, kirjaston sekä paikkakunnan yrittäjien, seurakunnan, poliisin, liikenneturvan ja pelastuslaitoksen kanssa.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Oppilasmäärä 20.9.	165	154	151	153
Kuljetusoppilaat 20.9.	89	82	87	103
Erityiseen tukeen oikeutetut oppilaat %	8,3	8,9	7,9	9,7
Tuntikehys	450,2	440,8	440	494

Oppilasmäärät

Alakoulun (luokat 1-5) oppilasmäärä oli 79 ja yläkoulun (luokat 6-9) oppilasmäärä oli 83. Puolankajärven koulussa oli tilastointipäivänä 20.9.2025 yhteensä 153 oppilasta, joista 5 valmistavassa opetuksessa.

Hankkeet

- OPH:n erityisavustus: Erityisavustuksen tiimikehittäminen, koordinointi ja samanaikaisopettajuuden vahvistaminen; hankkeelle saatiin jatkoaikaa 31.5.2025 saakka.
- Resurssiopettaja yhtenäiskouluun (1.8.2024 – 31.12.2027)
- Pohjois-Suomen aluehallintoviraston erityisavustus: Harrastamisen Suomen malli 2025.

Lukiokoulutus / toisen asteen koulutus

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	32 272	50 325	76 074	72 747
TOIMINTAKULUT	- 486 153	- 510 010	- 537 405	- 544 420
TOIMINTAKATE	- 453 881	- 459 685	- 461 331	- 471 673

Toiminnan kuvaus

Puolangan lukio toteuttaa lukion valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaista yleislinjan lukiokoulutusta, jonka tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiudet suorittaa ylioppilastutkinto ja aloittaa opiskelut yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa. Lukion keskeisenä tehtävänä on vahvistaa opiskelijoiden tiedollisia ja taidollisia valmiuksia, kriittistä ajattelua, oppimaan oppimisen taitoja sekä aktiivista ja vastuullista kansalaisuutta.

Lukio-opintojen laajuus on 150 opintopistettä ja opinnot suoritetaan pääsääntöisesti kolmessa vuodessa. Toimintaa ohjaavat yhdenvertaisuuden, tasa-arvon, hyvinvoinnin ja kestävän kehityksen periaatteet. Opetus järjestetään opintojaksoina ja opiskelijoilla on mahdollisuus yksilöllisiin opintopolkuihin. Toimintaan sisältyvät opetuksen lisäksi opiskeluhuolto, opinto-ohjaus, erityinen tuki, kansainvälisyys, yhteistyö korkeakoulujen ja työelämän kanssa sekä muu koulun yhteisöllinen toiminta. Toiminta perustuu lukiolakiin.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Puolangan lukio on toimintavuoden aikana edistänyt tavoitteitaan suunnitelmallisesti ja myönteisellä otteella. Lukio panostaa yhteisölliseen ja osallistavaan toimintakulttuuriin, mikä tukee opiskelijoiden kasvua vastuulliseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseniksi.

Elokuussa 2025 lukiossa aloitti 15 uutta opiskelijaa. Opiskelijamäärän kehitys on huomioitu opetuksen suunnittelussa joustavasti ja tarkoituksenmukaisesti. Pienemmät opetusryhmät mahdollistavat yksilöllisen ohjauksen. Tarvittaessa opintoja suoritetaan itsenäisesti, mikä vahvistaa opiskelijoiden itseohjautuvuutta ja vastuunottoa omasta oppimisestaan.

Lukiota on markkinoitu aktiivisesti Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueilla, lukion verkkosivuilla sekä sosiaalisen median kanavissa, erityisesti Instagramissa ja erialisilla digitaalisilla kampanjoilla. Kansainvälisyyttä on kehitetty yhteistyössä Finest Future Oy:n kanssa. Tavoitteena on saada vuosittain 5–6 kansainvälistä opiskelijaa. Toimintavuoden aikana lukiossa opiskeli 12 kansainvälistä opiskelijaa, mikä vahvistaa koulu yhteisön monikulttuurisuutta ja kansainvälistä ilmapiiriä.

Syventävien opintojaksojen toteutuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä Paltamon ja Suomussalmen lukioiden kanssa. Mikäli ryhmä koko jää alle kolmen opiskelijan, opetus järjestetään yhteistyölukion kautta. Vastaavasti Puolangalta tarjotaan opetusta yhteistyökumppaneille. Yhteistyö turvaa opiskelijoille laajan ja monipuolisen kurssitarjonnan.

Puolangan lukio tukee opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskeluedellytyksiä monin tavoin:

- opiskelijoille tarjotaan kausikortti kuntosalille ja Puolangan kansalaisopistoon
- kunta tarjoaa edullisia vuokra-asuntoja opiskelijoille
- nuorisoasteen opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus B-ajokortin hankintaan. Ajokorttietu vahvistaa lukion vetovoimaisuutta ja tukee opiskelijoiden arjen sujuvuutta harvaan asutulla alueella.

Oppilaskunta on toiminut aktiivisesti ja vastuullisesti. Oppilaskunta on järjestänyt perinteisiä tapahtumia, kuten itsenäisyyspäiväjuhlan, potkijaiset, penkinpainajaiset sekä ryhmäytymis- ja ulkoilupäiviä. Opiskelijoiden osallisuus on toteutunut myös juhlaohjelmien suunnittelussa ja toteutuksessa. Lisäksi

oppilaskunnan hallituksen edustajat ovat osallistuneet pyydettyä opettajakokouksiin, mikä on vahvistanut avoimuutta ja yhteistä päätöksentekokulttuuria.

Suoritteita	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Opiskelijamäärä	24	28	30	30
Keskeyttäneet	1	4	0	5
Valtionosuuden yksikköhinta	20 651	20 704	22 340	22 340

Oppilasmäärät

Lukion opiskelijamäärä syksyllä 20.9.2025 oli 32, joista ensimmäisen opintovuoden opiskelijoita oli 15.

Hankkeet

Hankeavustus tukea lukiolaisen oppimispolulle 2024–2026, lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämishanke.

Sidosryhmäyhteistyö

Lukiossa tehdään tiivistä yhteistyötä Puolankajärven koulun kanssa. Opetuksessa yhteistyötä tehdään Suomussalmen ja Paltamon lukioden kanssa. Oppilashuollon laaja-alainen yhteistyö on järjestetty nuorisotakuun puitteissa kunnan nuorisotoimen ja työllisyyspalveluiden sekä Kelan, poliisin, paikallisten yhdistysten sekä hyvinvointialueen sosiaalihuollon kanssa.

Yhteistyötä tehdään myös toisen asteen oppilaitosten sekä korkeakoulujen kanssa. Opiskelijoille on tarjolla ns. kurkistusopintoja korkeakouluihin. Lisäksi yhteistyötä tehdään paikkakunnan yrittäjien ja seurakunnan sekä poliisin, liikenneturvan ja pelastuslaitoksen kanssa, kuten myös edellä mainittujen valtion viranomaisten kanssa.

Kansalaisopisto

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	21 514	20 557	19 500	17 029
TOIMINTAKULUT	-178 521	-185 045	-180 167	- 183 571
TOIMINTAKATE	-157 007	-164 488	- 160 667	- 166 542

Toiminnan kuvaus

Puolangan kansalaisopisto järjestää koulutusta, joka painottuu taideaineiden, käden taitojen ja terveyttä edistävän liikunnan opetukseen. Opisto järjestää lisäksi kuntalaisten tarpeista lähteviä ajankohtaisia koulutuksia, joiden tavoitteena on osallistuva ja aktiivinen kansalainen.

Kansalaisopisto tuottaa vapaan kansansivistyslain edellyttämiä opinto- ja harrastusmahdollisuuksia eri-ikäisille. Tavoitteena on osallistujapohjan laajentaminen ja koulutustarjonnan suuntaaminen erityisesti eläkeläisille, työttömille, maahanmuuttajille ja perusvalmiuksia vailla oleville. Myös avoimen yliopiston opintoja järjestetään. Kansalaisopisto pitää osaltaan yllä kunnan elinvoimaisuutta.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kansalaisopiston 58. toimintavuosi käynnistyi syksyllä. Sivistyslautakunnan päätöksellä opintoseteliavustuksen piiriin kuuluville henkilöille myönnettiin 20 euron alennus kausikortista.

Kevätnäyttely toteutettiin Monitoimitalolla, lisäksi sähköisenä näyttelynä. Kurssitoivekysely toteutettiin sähköisenä.

Suoritteita	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Opiskelijoita	371	355	350	307
Valtionosuustuntimäärä	2 681	2 311	2 321	2 321
Toteutunut tuntimäärä	3 868	4 040	3 500	3 971
Valtionosuustunnin laskennallinen hinta	93,04	95,15	100,48	100,48

Nuorisotyö

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	3 236	1 005	2 300	827
TOIMINTAKULUT	-126 763	-146 437	-111 097	- 80 942
TOIMINTAKATE	- 123 527	-145 432	-108 797	- 80 115

Toiminnan kuvaus

Nuorisotoimi vastaa kunnan nuorisotyöstä, tavoitteena parantaa nuorten elinoloja ja vaikuttamismahdollisuuksia. Se ylläpitää toimintaa nuorille, tukee nuorten omaa toimintaa ja osallisuutta. Tavoitteena on parantaa nuorisotoimen palveluja ja vuorovaikutusta eri yhteistyötahojen kanssa. Monialainen yhteistyöryhmä, nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, kokoontuu useita kertoja vuodessa käsittelemään lapsia ja nuoria koskevia asioita, ennaltaehkäisten syrjäytymistä. Nuorisotoimi tekee yhteistyötä koulun, seurakunnan ja alueen muiden nuorten kanssa toimivien organisaatioiden kanssa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa nuoria, jotka ovat joko palveluiden ulkopuolella tai tarvitsevat tukipalveluista huolimatta rinnalla kulkemista ja ohjausta. Ohjauksen avulla lisätään nuoren valmiuksia koulutukseen tai työelämään kiinnittymiseen, elämäntaitojen vahvistamisen ja yksilöllisten haasteiden ratkaisemisen kautta.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Nuorisotalo oli avoinna säännöllisesti; käyntikertoja vuoden aikana on kirjattu 4 492 kpl. Nuorisotalon toimintaa kehitettiin, tarjoamalla mm. mahdollisuuksia musiikin ja liikunnallisen toiminnan toteuttamiseen. Nuorisotalon piha-alueelle on valmistumassa monitoimipelikenttä, tukemaan aktiivista ja liikunnallista toimintaa. Nuorisotoimi järjesti päiväretken talvi- ja syyslomalla.

Nuorisovaltuustossa oli edustettuna kaikki yläkoulun luokka-asteet sekä lukion vuosiluokat. Nuorisovaltuustoon perustettiin työvaliokunta, joka suunnitteli, kehitti ja toteutti nuorille suunnattuja toimintoja sekä tapahtumia. Kunnalla oli edustus Kainuun hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa. Nuorisovaltuusto on toteuttanut toimintavuoden aikana kyselyjä nuorille; myös yhteistyössä Oulujärvi Leader nuoriso-ohjaajan kanssa.

Etsivä nuorisotyöntekijä tapasi vuoden aikana kaikki 9. luokan ja lukion 2. vuosikurssin opiskelijat sekä kaikki kutsuntaikäiset nuoret. Yhteisöllistä toimintaa toteutettiin yhteistyössä koulunuorisotyöntekijän kanssa.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Nuorisotyön asiakaskäynnit	4 500	4 879	4 300	4 492
Nuorisotilan aukiolokerrat	141	166	130	127
Etsivä nuorisotyö: asiakkaat	15	14	12	10
Etsivä nuorisotyö: eteenpäin ohjatut	7	8	5	6

Liikuntatoimi

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	18 395	15 197	13 000	15 670
TOIMINTAKULUT	-126 960	- 107 210	- 141 225	- 134 652
TOIMINTAKATE	-108 565	- 92 014	-128 225	- 118 983

Toiminnan kuvaus

Liikuntatoimi tuottaa ja kehittää kuntalaisten tarvitsemia liikuntapalveluja ja toimintoja sekä ylläpitää puitteita liikunnan harrastamiselle. Liikunnan avulla edistetään kuntalaisten hyvinvointia sekä pidetään yllä kunnan elinvoimaisuutta. Liikuntaseurojen toimintaedellytyksiä tuetaan ja parannetaan sekä järjestetään koulutusta toiminnan aktivoimiseksi. Tehdään yhteistyötä eri liikuntatoimijoiden kanssa. Kuntalaisia aktivoidaan terveys- ja harrasteliikuntaan. Valtakunnallisia liikuntateemoja hyödynnetään toiminnan järjestämisessä ja markkinoinnissa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Liikkumisen edellytyksiä parannettiin muuttamalla Honkavaaran hiihtoreittejä monikäyttöreiteiksi, joiden yhteyteen valmistui myös koiralatu. Vuoden aikana toteutettiin myös muutostöitä Honkavaaran hiihtostadionin alueella. Luontoliikuntamahdollisuuksia lähialueella kehitettiin, kun Taivallahden rannan maisemareitti pitkospuineen valmistui kesän aikana. Keskusurheilukentän juoksuradan päällystettä uusittiin ja urheilukentällä järjestettiin avajaiset, koululaisten yleisurheilukilpailujen yhteydessä. Kunta järjesti myös Koululiikuntaliiton yleisurheilun aluemestaruuskilpailut.

Kunta järjesti liikuntahallissa, ulkoliikuntapaikoilla sekä Mäntykodin allasosastolla ohjattua liikuntaa kaikille ikäryhmille, myös yhteistyössä kansalaisopiston ja eri järjestöjen kanssa. Vuoden aikana toteutettiin mm. kuntohiihtokampanja, luistelutapahtuma Honka-areenalla ja rantauimakoulu. Allasohjaajakoulutukseen osallistui 25 henkilöä.

Kunta oli mukana toteuttamassa maakunnallisia tapahtumia: Kunnon kevätpäivä, Korpikansa seikkailee, Pyörällä töihin-kampanja sekä myös paikallisperinteistä lentopallon Koukkupolvi-turnausta.

Vuoden aikana kunnassa toteutui useita maakunnallisia tai valtakunnallisia tapahtumia, joista suurimmat olivat: autourheilun JM-luokan SM-liigakisa Roninkankaalla ja Kainuu SkiOWeek hiihtosuunnistuskilpailut Paljakassa.

Kunta liittyi mukaan maakunnalliseen Voimaa vanhuuteen ja soveltavan liikunnan hankekokonaisuuteen.

Suoritteita	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lasten ja nuorten määrä liikuntakerhoissa	170	170	167
Kuntosalin käyntikerrat		2 600	5 000
Kunto- ja terveysliikuntavuorot tuntimäärä/vko		48	37

Kirjastopalvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	1 733	1 626	1 700	1 834
TOIMINTAKULUT	-96 834	-106 624	-105 365	- 104 635
TOIMINTAKATE	- 95 101	-104 998	-103 665	- 102 802

Toiminnan kuvaus

Kirjasto tarjoaa asiakkailleen monipuoliset kokoelmat lukuharrastuksen edistämiseksi ja kuntalaisten opiskelun tueksi sekä kattavat verkkopalvelut. Kirjastopalveluja antaa ammattitaitoinen henkilöstö.

Laadukkailla kuntalaisten tarpeita vastaavilla kirjastopalveluilla luodaan hyvinvointia, iloa, elämyksiä ja tietoa kaikenikäisille. Niillä kunta vahvistaa omaa kulttuurillista perustaansa ja ennaltaehkäisee tiedollista ja muuta syrjäytymistä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Puolanka liittyi vuoden 2025 alussa kuntien yhteiseen e-kirjastoon, mikä laajensi kuntalaisten käytettävissä olevia sähköisiä palveluja ja aineistoja. Kirjasto osallistui Pohjoisen e-kirjasto toimintaan ja siihen liittyviin koulutuksiin.

Kirjallisuuteen liittyviä yleisötapahtumia järjestettiin yhteensä kahdeksan. Lukupiiri kokoontui säännöllisesti kerran kuukaudessa. Lisäksi lukukummit vierailivat Tikankontin osastolla lukemassa vanhuksille, edistäen yhteisöllisyyttä ja lukuharrastusta. Perusopetuksen oppilaille järjestettiin kirjaston käytön opetusta. Kirjaston tiloissa toteutettiin kolme taidenäyttelyä.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lainat/asukas	10,6	10,7	12,0	11,3
Kustannus €/laina	4,2	4,2	4,1	4,0
Käynnit/asukas	9,5	10,7	8,5	12,3

Kulttuuripalvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	4000		200	
TOIMINTAKULUT	-32 111	-15 323	- 13 740	- 13 759
TOIMINTAKATE	-28 111	-15 323	- 13 540	- 13 759

Toiminnan kuvaus

Puolangan kunnan kulttuuritoimi järjestää kulttuuritoimintaa ja -palveluja kuntalaisille, kesäasukkaille ja matkailijoille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut lisäävät viihtyvyyttä ja antavat myönteisen kuvan kulttuuria ja taidetta arvostavasta paikkakunnasta. Toimintamenot sisältävät mm. Kainuun Musiikkiopiston opetuksen.

Kulttuuritoimen tehtävänä on kulttuuritoiminnan ja -tapahtumien ideointi ja järjestäminen. Kulttuuritoimen tavoitteena on vahvistaa puolankalaista identiteettiä. Kulttuuri lisää myös kunnan houkuttelevuutta. Kainuun kuntien ja kolmannen sektorin kanssa tehdään yhteistyötä, mm. Kaikukortti-toiminnassa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Museo oli auki kesä-heinäkuussa. Museolla järjestettiin kävijäkysely.

Lasten ja aikuisten elokuvanäytöksiä toteutettiin säännöllisesti. Lapsille suunnattuja teatterivierailuja oli kaksi, lisäksi taikuriesitys, joka järjestettiin yhteistyössä Puolangan MLL:n kanssa.

Vuoden aikana järjestettiin useampi kulttuuritapahtuma, joista teatteriesityksiä neljä ja musiikkitapahtumia viisi. Yksi konserteista toteutettiin Puolangan Pessimistit ry:n kanssa, kohderyhmänä lapset.

Kesällä torilla järjestettiin Puolangan kesäjuhlat, Lankafest ja torimyyntitapahtumia.

Tekninen toimiala

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	2 964 279	2 854 541	2 680 354	3 075 526
TOIMINTAKULUT	- 3 845 895	-3 920 924	-3 703 512	-3 842 943
TOIMINTAKATE	-881 616	-1 066 383	-1 023 158	-767 417

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastaa kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, maa-, metsä- ja rakennuskiinteistöjen kunnossapito- ja käyttötehtävistä, tiehallinnosta, väestönsuojelusta, liikenneturvallisuudesta, jätehuollon järjestämisestä, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, sekä ruokahuollosta ja siivouksesta.

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide 2025	Mittari/tavoite 2025	Toteuma 2025
Monipaikkaisuuden edistäminen	Valokuituverkon rakentaminen aloitettu	Valokuituverkko taajamaan toteutunut	Valokuituverkko taajamaan toteutui pääosin
Hallittu tuulivoimarakentaminen alkaa	Tuulivoimapuistojen kaavoituksen edistäminen	Ensimmäinen tuulivoimakaava on hyväksytty	Toteutui
Monipaikkaisuuden edistäminen	Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituisiksi asunnoiksi	Myönnetty rakennusluvut (5kpl) käyttötarkoitukseen muutokseen	Ei toteutunut

Teknisten palveluiden hallinto

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	2 981	8 934	1 000	5 421
TOIMINTAKULUT	-283 009	-283 532	-296 890	-265 340
TOIMINTAKATE	-283 028	-274 598	-295 890	-259 959

Toiminnan kuvaus

Hallinnon tehtävänä ja tavoitteena on toteuttaa taloudelliset ja valtuuston hyväksymän strategian mukaiset talousarviot ja toimintasuunnitelmat. Hallinnon tulee varmistaa myös riittävät resurssit niiden toteuttamiseen. Hallintoon kuuluu toimialan johtaminen ja teknisen lautakunnan toiminta. Lautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 11 kertaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Henkilöstö koulututtui pääasiassa verkkokursseilla; koulutuspäiviä yhteensä kolme.

Varageneraattoripaikat saatiin pääosin valmiiksi ja toimintakuntoisiksi.

Valmiussuunnitelmat ja evakointisuunnitelmat päivitetään kunnassa säännöllisesti. Väestönsuojien varusteet tarkistetaan ja täydennetään säännöllisesti.

Lupa ja valvonta

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	19 952	26 109	23 064	17 330
TOIMINTAKULUT	-104 141	-89 110	-86 864	-146 286
TOIMINTAKATE	-84 189	-63 001	-63 800	-128 956

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan tehtävänä on rakentamisen ohjaus, neuvonta ja valvonta. Tavoitteena on kuntakuvan ja -ympäristön sekä rakentamisen laadun parantaminen.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Henkilöstö osallistui useisiin koulutuksiin, mm. rakennuslain uudistumiseen liittyen.

KuntaNet järjestelmään lisättiin kaavakartta-aineisto ja palvelu on kuntalaisten käytettävissä. Rakennuslupa-aineistoa digitoitiin vuoden aikana.

Vesi- ja viemäriverkoston kartta-aineiston päivitys toteutettiin Paljakan alueella. Ympäristölupia uusittiin.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	86 812	42 490	34 500	48 552
TOIMINTAKULUT	-494 258	-565 308	-488 006	-451 421
TOIMINTAKATE	-407 445	-522 818	-453 506	-402 869

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastaa kunnan kaavateiden, yleisten alueiden, sekä urheilu- ja liikuntapaikkojen rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuustyötä tehdään yhteistyössä Kainuun kuntien ja ELY-keskuksen kanssa. Liikenneturvallisuustyö on liikenneturvallisuuden kehittämistä, kuntalaisten neuvontaa ja ohjaamista mm. erilaisissa tapahtumissa. Työ on kunnassa järjestettävää itsenäistä toimintaa, jonka vetäjänä toimii oma työryhmä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Honkavaaran alueen kehittäminen jatkui mm. hiihtostadionin alueen latupohjien pinnan uudistamisella nurmipinnaksi. Urheilukentän juoksuradan päällysteen uudistaminen valmistui alkusyksyllä. Nuorisotalon piha-alueen kehittäminen aloitettiin. Kevyen liikenteen väylien ja kadun ylitysten merkkäminen toteutui osittain. Osallistuvan budjetoinnin kohde koirapuiston kehittäminen toteutettiin suunnitellusti.

Tilapalvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	1 228 905	1 227 065	1 284 862	1 374 456
TOIMINTAKULUT	-664 712	-742 100	-650 239	-712 827
TOIMINTAKATE	564 194	484 965	634 623	661 630

Toiminnan kuvaus

Tilapalveluiden tehtävänä on hallinnoida ja vuokrata kunnan omistamia kiinteistöjä sekä rakennuksia kunnan ja muiden tarpeisiin. Tilapalvelut vastaavat niiden isännöinnistä, teknisestä isännöinnistä ja muiden palveluiden järjestämisestä, joko sisäisenä ostopalveluna tai ulkoisten toimijoiden avulla.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tyhjiä toimitiloja muutettiin ja saatiin paremmin kuntalaisten käyttöön. Tilojen pitkän tähtäimen suunnitelmia valmistui. Yhden toimitilan käyttö muutettiin yrityskäyttöön.

Siivouspalvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	147 750	143 269	137 600	141 468
TOIMINTAKULUT	-345 552	-295 884	-282 002	-269 595
TOIMINTAKATE	-197 802	-152 615	-144 402	-128 127

Toiminnan kuvaus

Siivoustoimi toteuttaa laadukkaasti ja tehokkaasti tilojen käyttötarkoituksen mukaan määriteltyjen ja sovittujen puhtaustasojen mukaisen siivouspalvelun siivottaviin kohteisiin ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti. Siivoustoimi hoitaa kohteissa myös toimintoja, jotka voidaan osoittaa toteutettavaksi läheisesti siivoukseen liittyvinä toimina.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Palvelusopimus Kainuun hyvinvointialueen kanssa ajantasaistettiin.

Maa- ja metsätilat

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	183 735	202 700	171 500	289 539
TOIMINTAKULUT	-31 517	-19 991	-30 500	-31 879
TOIMINTAKATE	152 218	182 710	141 000	257 660

Kohtaan sisältyy rakentamattomien kiinteistöjen tulot ja menot, jolloin niihin sisältyy maa- ja metsätilojen lisäksi vuokratut alueet.

Toiminnan kuvaus

Toiminta-ajatuksena on saada metsäomaisuudesta maksimituotto kestävän kehityksen hoitomenetelmillä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kunnan metsätalouden tuotto oli noin 258 000 €.

Vesi- ja lämpölaitokset ja muut myytävät palvelut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	1 292 096	1 203 973	1 027 828	1 197 787
TOIMINTAKULUT	-1 890 516	-1 882 954	-1 846 560	-1 935 713
TOIMINTAKATE	-598 240	-678 980	-818 732	-737 929

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastaa kunnan omistamien vesi- ja viemärlaitosten verkostojen rakentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta. Samoin lautakunta vastaa vesihuoltolain mukaisesti kunnan alueen vesihuollon kehittämisestä. Kunta myy ostamansa tukkulämmön omistamansa verkoston kautta.

Tämä kohta sisältää myös kaikki myytävät tuotantopalvelut, joissa mukana suurin osa teknisen lautakunnan henkilöstökuluista. Myytäviä tuotantoyksiköitä ovat kiinteistötekniikka, kiinteistöhuolto, mittaus- ja suunnittelu.

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos on eriytetty kirjanpidossa laskennallisesti. Siitä laaditaan oma tuloslaskelma ja tase.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Jäteveden puhdistamon ohjaamon päivitys toteutettiin suunnitellun mukaisesti. Varavedenottamon runkolinja uudistettiin suunnitelman mukaisesti. Jätevesipumppaamon kunnostuksia tehtiin Paljakassa.

Valmisteltiin vesi- ja kaukolämmön kulutusraportoinnin ja laskutuksen automatisointia, varsinaisen hankinnan toteutuksen ajoittuessa vuodelle 2026.

Kunnan varikko

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TOIMINTATUOTOT	2 046			974
TOIMINTAKULUT	-32 190	-42 045	-22 450	-29 882
TOIMINTAKATE	-30 144	-42 045	-22 450	-28 908

Toiminnan kuvaus

Kunnan varikon toimintaan kuuluu keskusvarasto ja kalusto.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Vuoden aikana on toteutettu varastojen uudelleenjärjestelyjä. Lisäksi toteutettiin jätevedenpuhdistamon alueen varaston siirto.

	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Kirkonkylän vesi- ja viemärlaitos			
Pumpattu vesimäärä m3	100 448	196 681	133 003
Myyty vesimäärä m3	71 857	69 884	74 335
Myyntitulot (sis. sisäiset) €/v	362 167	334 978	337 543
Käyttökustannukset (sis. sisäiset) €/v	216 977	203 133	279 025
Poistot €/v	-54 797	-49 951	-51 535
Tilikauden tulos €/v	90 393	81 894	6 984
Paljakan vesi- ja viemärlaitos			
Pumpattu vesimäärä m3	12 626	9 136	14 639
Myyty vesimäärä m3	4 835	3 499	3 752
Myyntitulot (sis. sisäiset) €/v	66 301	63 053	61 105
Käyttökustannukset (sis. sisäiset) €/v	81 182	89 372	92 424
Poistot €/v	-15 448	-15 923	-20 944
Tilikauden tulos €/v	-30 329	-42 242	-52 260
Kirkonkylän lämpö			
Myyty lämpömäärä MWh	11 993	12 111	10 798
Myyntitulot (sis. sisäiset) €/v	1 002 454	1 086 160	1 012 352
Käyttökustannukset (sis. sisäiset)	-1 013 950	-1 085 444	-1 015 958
Poistot €/v	-27 640	-26 390	-26 732
Tilikauden tulos €/v	-39 136	-25 674	-30 338
Paljakan aluelämpö			
Myyty lämpömäärä MWh	220	60	58
Myyntitulot €/v	43 552	21 681	21 198
Käyttökustannukset €/v	-116 562	-26 679	-25 125
Poistot €/v	-7 971	-7 434	-6 951
Tilikauden tulos €/v	-80 981	-12 432	-10 878

Energiatehokkuustoimenpiteiden tuotot

Energiatehokkuussopimus

Kunta liittyi vuonna 2016 kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS) ja vuonna 2019 Hiilineutraalit kunnat-ryhmään, ensimmäisenä Kainuun kunnista. Vuosien aikana tehdyt toimenpiteet on raportoitu (KETS-raportit) ja asetettuihin tavoitteisiin ollaan pääsemässä vuoteen 2030 mennessä.

KETS-sopimus päättyi vuoteen 2025; kunta pääsi asetettuihin tavoitteisiin. Energiansäästö vuosien 2017-2025 vuositasolla 2 351,3 MWh/a.

Säästöt kertyivät eri osa-alueilta seuraavasti:

- sähkö 565,8 MWh/a
- lämpö 201,5 MWh/a
- polttoaine 1 584 MWh/a.

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio+ muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot%
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 750 108	0	1 750 108	2 142 791	-392 683	122
Maksutuotot	56 664	0	56 664	49 418	7 246	87
Tuet ja avustukset	379 128	0	379 128	217 678	161 450	57
Muut toimintatuotot	1 331 712	0	1 331 712	1 427 461	-95 749	107
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 517 612	0	3 517 612	3 837 349	-319 737	109
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-3 727 721	0	-3 727 721	-3 816 703	88 983	102
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-768 077	0	-768 077	-779 104	11 027	101
Muut henkilösivukulut	-93 492	0	-93 492	-131 956	38 464	141
Palvelujen ostot	-4 374 211	0	-4 374 211	-4 234 639	-139 572	97
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 626 803	0	-1 626 803	-1 753 352	126 549	108
Avustukset	-604 295	-100 000	-704 295	-684 723	-19 572	97
Muut toimintakulut	-405 914	0	-405 914	-892 967	487 053	220
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 600 513	-100 000	-11 700 513	-12 293 444	592 931	105
TOIMINTAKATE	-8 082 901	-100 000	-8 182 901	-8 456 095	273 194	103
Verotulot	5 156 000	0	5 156 000	5 383 135	-227 135	104
Valtionosuudet	4 476 305	0	4 476 305	4 756 595	-280 290	106
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	5 000	0	5 000	12 259	-7 259	245
Korkokulut	-103 813	0	-103 813	-56 181	-47 632	54
Muut rahoituskulut	-6 000	0	-6 000	-7 971	1 971	133
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-104 813	0	-104 813	-51 893	-52 920	50
VUOSIKATE	1 444 591	-100 000	1 344 591	1 631 742	-287 152	121
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 004 877	0	-1 004 877	-1 069 895	65 018	106
Arvonalentumiset	0	0	0	-30 188	30 188	0
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	439 714	-100 000	339 714	531 659	-191 945	157
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	72 023	0	72 023	72 023	0	100
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	511 737	-100 000	411 737	603 682	-191 945	147

2.3.3 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

Verotulot

	Talousarvio 2025	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	3 349 000	3 448 819	99 819
Kiinteistövero	939 000	948 346	9 346
Osuus yhteisöveron tuotosta	868 000	985 970	117 970
Verotulot yhteensä	5 156 000	5 383 135	227 135

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Tuloveroprosentti

2020: 21,5 %

2021: 21,5 %

2022: 21,5 %

2023: 8,86 %

2024: 8,9 %

2025: 8,9 %

Kiinteistöveroprosentit 2025

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- maa-alueet 1,30
- vakituiset asunnot 0,55
- muut asuinrakennukset 1,10
- voimalaitokset 3,10
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Valtionosuudet

	Talousarvio 2025	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 928 571	3 956 363	27 792
Verotulomenetyksen korvaus	463 885	449 169	-14 716
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	83 849	351 063	267 214
Valtionosuudet yhteensä	4 476 305	4 756 595	280 290

2.3.4 Investointien toteutuminen

	TA 2025	TP 2025	ERO
Puolanka investoinnit yhteensä	1 095 000	951 190	-143 810
Kiinteistöjen hankinta ja myynti	0	-4 200	-4 200
Maa-alueiden myynnit	-50 000	-4 200	-45 800
Maa-alueiden ostot	50 000	0	50 000
Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet	245 000	218 439	-26 561
Liikenneväylät ja yleiset alueet	100 000	99 968	32
Urheilukentän osittainen uusinta	130 000	103 422	-26578
Koirapuiston kehittäminen	15 000	15 049	-49
Kunnallistekniikka	165 000	143 909	-21 091
Vesi- ja viemäriverkon saneeraus	80 000	92 205	12 205
Kaukolämpöverkon saneeraus	50 000	0	-50 000
Jäteveden puhdistamo kuivausruuvin peruskorjaus	35 000	51 704	16 704
Kiinteistöt	150 000	83 738	-66 262
Koulun peruskorjaukset	100 000	29 634	-70 366
TK lukitusten uusiminen	40 000	45 555	5 555
Nuorisotalon pihan kunnostus	10 000	8 549	-1 451
Biotermiinaali-hanke	460 000	433 025	-26 975
Teknisen kalustohankinnat	75 000	76 279	1 279

Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet

Talousarvio: Kaavateiden, puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnostus 245 000 €.

Toteuma: 218 000 €; kelkkaurien ja ylityssiltojen kunnostaminen noin 40 000 euroa, hiihtolatupohjien kunnostaminen noin 20 000 euroa, liikenneväylien ja muiden alueiden kunnostaminen noin 29 000 euroa, urheilukentän kunnostaminen noin 103 000 euroa (myönnetty lisämääräraha 130 t€), katualueiden päällystäminen (asfaltointi) noin 30 000 euroa.

Kunnallistekniikka:

Talousarvio: Kunnallistekniikka 165 000 euroa.

Toteuma: 144 000 €; jätevedenpuhdistamon ohjaamon uudistaminen noin 36 000 euroa ja ruuvikuivaimen peruskorjaus noin 16 000 euroa, Nurkkalahden runkovesilinjan uudistaminen noin 92 000 euroa.

Kiinteistöt:

Talousarvio: Remontit ja peruskorjaukset 150 000 euroa.

Toteuma: 85 000 €; koulu kiinteistön remontit noin 30 000 euroa (toteutus omana työnä), terveyskeskuksen lukitusten uusiminen noin 45 000 euroa, nuorisotalon pihan kunnostus noin 10 000 euroa.

Muut:

Talousarvio: Teknisen kalustohankinnat ja bioterminaali 535 000 euroa.

Toteuma: 506 000 €; Bioterminaali noin 430 000 euroa, kalustohankinnat noin 76 000 euroa (mönkijä varusteineen, siivouksen robottimonitoimikone, huoltoautot).

2.3.5 Rahoitusosan toteutuminen

	Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio+ muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot%
KUNNAN RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	1 444 591	-100 000	1 344 591	1 631 742	-287 152	121
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	147 672	-147 672	0
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 444 591	-100 000	1 344 591	1 779 415	-434 824	132
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-1 015 000	0	-1 015 000	-990 279	-24 721	98
Rah.osuudet investointimenoihin	0	0	0	-111	111	0
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	50 000	0	50 000	4 260	45 740	9
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-965 000	0	-965 000	-986 130	21 130	102
Toiminnan ja invest. rahavirta	479 591	-100 000	379 591	793 285	-413 694	209
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	2 000 000	0	2 000 000	0	2 000 000	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-931 296	0	-931 296	-831 296	-100 000	89
Lyhytaik.lainojen muutos	-300 000	0	-300 000	-1 300 000	1 000 000	433
Lainakannan muutokset	768 704	0	768 704	-2 131 296	2 900 000	-277
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var.ja po:n muut	0	0	0	-1 070	1 070	0
Saamisten muutos	0	0	0	2 814 576	-2 814 576	0
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	-18 845	18 845	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	2 794 661	-2 794 661	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	768 704	0	768 704	663 365	105 339	86
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 248 295	-100 000	1 148 295	1 456 650	-308 356	127

2.3.6 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

(Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.)

Käyttötalousosa	Toimintakate	Toteuma	Poikkeama
Vaalit	-10 122	-13 627	-3 505
Tarkastustoiminta	-18 600	-23 165	-4 565
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	-2 468 624	-2 760 125	-291 501
Sivistystoimiala	-4 662 398	-4 891 761	-229 363
Tekninen toimiala	-1 023 158	-767 417	255 741

Investointiosa	Toimintakate	Toteuma	Poikkeama
Investoinnit yhteensä	1 095 000	951 190	-143 810
Kiinteistöjen hankinta ja myynti	0	-4 200	-4 200
Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet	245 000	218 439	-26 561
Kunnallistekniikka	165 000	143 909	-21 091
Kiinteistöt	150 000	83 738	-66 262
Bioterminaali netto	460 000	433 025	-26 975
Teknisen kalustohankinnat	75 000	76 279	1 279

Tuloslaskelmaosa	Tuloarvio	Toteuma
Verotulot	5 156 000	5 383 135
Valtionosuudet	4 476 305	4 756 595
Korkotuotot	0	7 408
Muut rahoitustuotot	5 000	4 851
Korkokulut	-103 813	-56 181
Muut rahoituskulut	-6 000	-7 971

Rahoitusosa	Tuloarvio	Toteuma	Poikkeama
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	0	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-931 296	-831 296	-100 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-300 000	-1 300 000	1 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 142 791,43		2 037 633,20	
Maksutuotot	49 418,14		80 838,75	
Tuet ja avustukset	217 678,44		525 467,87	
Muut toimintatuotot	1 427 461,22	3 837 349,23	1 279 612,28	3 923 552,10
Valmisteverastojen muutos		0,00		0,00
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 816 703,04		-3 681 959,79	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-779 104,08		-823 134,03	
Muut henkilösivukulut	-131 955,74		-76 507,31	
Palvelujen ostot	-4 234 639,15		-4 202 315,09	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 753 351,97		-1 778 266,68	
Avustukset	-684 723,22		-372 529,41	
Muut toimintakulut	-892 966,71	-12 293 443,91	-560 003,99	-11 494 716,30
TOIMINTAKATE		-8 456 094,68		-7 571 164,20
Verotulot		5 383 134,60		5 275 566,07
Valtionosuudet		4 756 595,00		3 778 959,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	7 408,27		50 857,07	
Muut rahoitustuotot	4 850,93		6 334,96	
Korkokulut	-56 180,87		-111 894,86	
Muut rahoituskulut	-7 970,85	-51 892,52	-6 805,90	-61 508,73
VUOSIKATE		1 631 742,40		1 421 852,14
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 069 895,13		-966 181,58	
Arvonalentumiset	-30 188,20	-1 100 083,33	-101 284,42	-1 067 466,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS		531 659,07		354 386,14
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	72 022,80		72 022,80	
Varausten muutos	0,00		0,00	
Rahastojen muutos	0,00	72 022,80	0,00	72 022,80
Tilikauden verot ja laskennalliset verot				
Tilikauden verot	0,00		0,00	
Laskennalliset verot	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	603 681,87	603 681,87	426 408,94	426 408,94

3.2 Rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	1 631 742,40	1 421 852,14
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	147 672,45	-950,00
Toiminnan rahavirta	1 779 414,85	1 420 902,14
Toiminnan rahavirta	1 779 414,85	1 420 902,14
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-990 278,52	-3 918 100,25
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-111,07	2 392 220,42
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 260,00	101 000,00
Investointien rahavirta	-986 129,59	-1 424 879,83
Toiminnan ja investointien rahavirta	793 285,26	-3 977,69
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
	0,00	0,00
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-831 296,30	-831 296,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 300 000,00	1 300 000,00
	-2 131 296,30	468 703,70
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00	0,00
	0,00	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 070,00	-275,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	2 814 575,90	-2 121 345,74
Korottomien velkojen muutos	-18 844,71	-209 327,27
	2 794 661,19	-2 330 948,01
Rahoituksen rahavirta	663 364,89	-1 862 244,31
Rahavarojen muutos	1 456 650,15	-1 866 222,00
Rahavarat 31.12.	3 322 087,66	1 865 437,51
Rahavarat 1.1	1 865 437,51	3 731 659,51
Rahavarojen muutos	1 456 650,15	-1 866 222,00

3.3 Tase

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	32 795,61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	0,00	32 795,61
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 309 750,53	2 309 767,20
Rakennukset	12 189 584,71	12 824 476,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 229 235,12	1 685 855,49
Koneet ja kalusto	96 131,48	53 083,02
Muut aineelliset hyödykkeet	16 818,79	16 818,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	306 742,05	1 888 149,72
Aineelliset hyödykkeet	18 148 262,68	18 778 150,81
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	1 677 357,88	1 124 384,55
Kuntayhtymäosuudet	58 062,65	58 062,65
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	94 824,35	94 824,35
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	62 491,97	62 551,97
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Sijoitukset	1 892 736,85	1 339 823,52
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 040 999,53	20 150 769,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 338,93	1 338,93
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 338,93	1 338,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00

Saamiset**Pitkäaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	915 424,45	850 456,61
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	92 625,98	412 891,20
Siirtosaamiset	177 136,25	2 719 151,26
Lyhytaikaiset saamiset	1 185 186,68	3 982 499,07
Saamiset	1 185 186,68	3 982 499,07

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit	1 724 750,80	1 724 750,80

Rahat ja pankkisaamiset

	1 597 336,86	140 686,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 507 274,34	5 847 936,58
VASTAAVAA	24 549 612,80	26 000 045,45

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	12 058 735,74	12 058 735,74
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 233 144,06	5 806 735,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	603 681,87	426 408,94
OMA PÄÄOMA	18 895 561,67	18 291 879,80

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	432 136,88	504 159,68
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	432 136,88	504 159,68

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	151 855,78	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	151 855,78	0,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 851,05	6 921,05
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 851,05	6 921,05

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 537 592,55	3 368 888,85
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	46 137,00	46 137,00
Ostovelat	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	162 236,12	181 020,63
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 745 965,67	3 596 046,48

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 300 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	831 296,30	831 296,30

Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	20 716,74	69 449,71
Ostovelat	506 772,50	550 455,49
Liittymismaksut ja muut velat	264 526,23	248 243,13
Siirtovelat	694 929,98	601 593,81
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 318 241,75	3 601 038,44
VIERAS PÄÄOMA	5 064 207,42	7 197 084,92
VASTATTAVAA	24 549 612,80	26 000 045,45

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toimintatuotot	4 660 238,44	4 678 838,59
Toimintakulut	-12 950 715,86	-12 000 096,90
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	0,00
TOIMINTAKATE	-8 290 477,42	-7 321 258,31
Verotulot	5 356 013,56	5 248 066,87
Valtionosuudet	4 756 595,00	3 778 959,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	8 383,75	59 523,47
Muut rahoitustuotot	4 854,13	143,12
Korkokulut	-105 184,22	-174 039,47
Muut rahoituskulut	-10 999,57	-13 860,79
Rahoitustuotot ja -kulut	-102 945,91	-128 233,67
VUOSIKATE	1 719 185,23	1 577 533,89
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 268 217,55	-1 116 420,46
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-30 188,20	-101 284,42
Poistot ja arvonalentumiset	-1 298 405,75	-1 217 704,88
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	420 779,47	359 829,01
Tilinpäätössiirrot	2 738,62	4 536,93
Tilikauden verot	288,05	0,00
Laskennalliset verot	4 833,39	4 938,10
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	428 639,54	369 304,04

Konsernin rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	1 719 185,23	1 577 533,89
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	288,05	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	143 471,51	800,84
Toiminnan rahavirta	1 862 944,79	1 578 334,73
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 212 744,28	-4 050 428,99
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 198,55	2 392 220,42
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 657,12	1 000,00
Investointien rahavirta	-1 201 888,61	-1 657 208,57
Toiminnan ja investointien rahavirta	661 056,18	-78 873,84
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-578,79	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
	-578,79	0,00
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	33 703,65	16 861,76
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-835 381,57	-1 028 337,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 504 501,64	1 313 587,03
	-2 306 179,56	302 111,55
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	-30 626,05	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	0,00	0,00
	-30 626,05	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 069,82	-276,54
Vaihto-omaisuuden muutos	33 200,00	-4 400,00
Saamisten muutos	3 095 167,28	-1 989 572,96
Korottomien velkojen muutos	18 942,94	-187 306,97
	3 146 240,41	-2 181 556,46
Rahoituksen rahavirta	808 856,00	-1 879 444,91
Rahavarojen muutos	1 469 912,17	-1 958 318,75
Rahavarat	3 634 346,99	2 164 434,81
Rahavarat 1.1	2 164 434,81	4 122 753,57
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	1 469 912,17	-1 958 318,75

Konsernin tase

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	7 396,55	8 062,51
Konserniliikearvo	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	35 968,02	68 763,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	43 364,57	76 826,14

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	2 514 082,32	2 473 928,99
Rakennukset	13 798 811,56	14 002 052,25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 454 042,01	1 893 272,40
Koneet ja kalusto	367 852,69	379 922,47
Muut aineelliset hyödykkeet	16 818,79	16 818,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	741 783,88	2 180 811,48
Aineelliset hyödykkeet	20 893 391,25	20 946 806,38

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	94 824,35	94 824,35
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonnkorotukset	104 948,08	107 817,80
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	27 101,79	26 523,00
Sijoitukset	226 874,23	229 165,15
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 163 630,05	21 252 797,67

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	117 550,24	225 793,81
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 338,93	1 338,93
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	118 889,17	227 132,74

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	45 007,00	78 207,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	45 007,00	78 207,00

Saamiset**Pitkäaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	25 587,87	25 587,87
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	25 587,87	25 587,87

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	576 674,81	718 153,30
Lainasaamiset	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	101 975,24	419 657,98
Siirtosaamiset	140 671,16	2 759 413,71
Lyhytaikaiset saamiset	819 321,22	3 897 224,99
Saamiset	844 909,09	3 922 812,86

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit	1 724 750,80	1 724 750,80

Rahat ja pankkisaamiset

	1 909 596,19	439 684,01
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 524 263,08	6 165 454,68
VASTAAVAA	25 806 782,30	27 645 385,08

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	12 058 735,74	12 058 735,74
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	256 115,31	258 853,94
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 328 554,43	4 989 876,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	428 639,54	369 304,04
OMA PÄÄOMA	18 072 045,02	17 676 770,16

VÄHEMMISTÖOSUUDET

	0,00	0,00
--	-------------	-------------

KONSERNIRESERVI

	0,00	0,00
--	-------------	-------------

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	191 221,53	40 979,29
PAKOLLISET VARAUKSET	191 221,53	40 979,29

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	117 553,24	225 796,62
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 851,05	6 921,05
Muut toimeksiantojen pääomat	8 819,30	8 819,30
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	132 223,59	241 536,97

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 433 917,61	5 449 011,86
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	46 137,00	46 137,00
Ostovelat	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	222 810,51	240 576,21
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	37 616,87	42 450,26
Pitkäaikainen vieras pääoma	4 740 481,99	5 778 175,32

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 300 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 083 253,54	1 074 338,86
Pääomalainat	0,00	0,00

Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	39 193,90	84 904,86
Ostovelat	507 419,73	549 167,58
Liittymismaksut ja muut velat	255 563,82	265 477,58
Siirtovelat	785 379,19	634 034,48
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 670 810,18	3 907 923,34
VIERAS PÄÄOMA	7 411 292,16	9 686 098,66
VASTATTAVAA	25 806 782,30	27 645 385,08

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Yleiset periaatteet

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

1. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

1. Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta. Esittämistavat ovat KiLa:n kuntajaoston ohjeiden mukaisia.

2. Tilinpäätöksessä ei ole edelliseen vuoteen kohdistuvia oikaisuja.

3. Tilinpäätös on edellisen tilikauden kanssa vertailukelpoinen.

4. Tilinpäätöksessä ei ole korjattu aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja.

5. Taseen yksittäiset erät eivät sisällä useisiin tase-eriin kuuluvia tietoja.

Puolangan kunnalla ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Laskennallisesti eriytetty vesihuoltolaitos on muutettu kirjanpidolliseksi taseyksiköksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhtiöitä ei ole yhdistelty vähäisen vaikutuksen vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tilikaudelle 2025 ei ole tehty poisto-oikaisuja.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty vähäisen vaikutuksen vuoksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia.

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöissä ei tapahtunut muutoksia omistusosuuksien suhteessa.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymissä ei ole tapahtunut muutoksia 2025 aikana.

Osakkuusyhteisöt

Ei yhdisteltäviä.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Aikaisempiin tilikausiin ei ole tehty korjauksia.

4.2. Tuloslaskelmaa koskevat

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2025	2024
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	534 463,19	813 252,35
Sivistystoimiala	227 360,19	255 758,86
Tekninen toimiala	3 075 525,85	2 854 540,89
Muut palvelut		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>3 837 349,23</i>	<i>3 923 552,10</i>

TE-palveluiden hoitaminen on siirtynyt Puolangan kunnan hoidettavaksi 1.1.2025, minkä myötä palveluiden hoitamiseen liittyvät tulot siirtyivät vastuukunnalle ja kunnan toimintatuotot hallinto- ja elinvoimapalveluiden osalta eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

7. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan tulovero	3 448 819	3 444 610
Osuus yhteisöveron tuotosta	985 970	898 690
Kiinteistövero	948 346	932 266
Kaivosmineraalivero		
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>5 383 135</i>	<i>5 275 566</i>

8. Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 956 363	3 083 246
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	962 297	795 721
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	351 063	104 708
Verotulomenetysten korvaus	449 169	591 005
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>4 756 595</i>	<i>3 778 959</i>

9. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	918 251	1 171 809
Muiden palvelujen ostot	3 316 388	3 030 506
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>4 234 639</i>	<i>4 202 315</i>

10. Puolangan kunta ei maksa tukea valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelma 1.1.2022 alkaen / Puolangan kunta

Aineettomat hyödykkeet	Poisto- menetelmä*	Poisto-aika/ prosentti
Aineettomat oikeudet	TP	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	TP	3 vuotta
ATK-ohjelmistot	TP	3 vuotta
Muut	TP	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	TP	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	TP	20 vuotta
Talousrakennukset	TP	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	TP	20 vuotta
Asuinrakennukset	TP	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	MJP	15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	MJP	15 %
Vedenjakeluverkosto	MJP	10 %
Viemäriverkko	MJP	10 %
Kaukolämpöverkko	MJP	10 %
Sähköjohdot, muuntoas., ulkovalaistusl.	MJP	15 %
Puhelinverkko	MJP	20 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	MJP	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen koneet ja laitteet	MJP	15 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	MJP	25 %
Koneet ja kalusto		
Muut kuljetusvälineet	TP	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	TP	5 vuotta
Muut raskaat koneet	TP	10 vuotta
Muut kevyet koneet	TP	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	TP	7 vuotta
Atk-laitteet	TP	4 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	TP	5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	ei poistoa	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

*TP= tasapoisto

MJP= menoajämäpoisto

12. Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Puolangan vanhustenkotiyhdistys takausvastuu 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella	151 856		151 856	
Vähennykset tilikaudella				
Takausvastuuvaraus 31.12.	151 856	0	151 856	0
Kainuun jätehuolto ky pakollinen varaus 1.1.	40 979	39 228	0	0
Lisäykset tilikaudella		1 751		
Vähennykset tilikaudella	-1 614	0		
Pakollinen varaus 31.12.	39 366	40 979	0	0
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>191 222</i>	<i>40 979</i>	<i>151 856</i>	<i>0</i>

13. Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien luovutusvoitoista ja - tappioista.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	4 183	950	4 183	950
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	2 619		32	
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>6 802</i>	<i>950</i>	<i>4 215</i>	<i>950</i>
Muut toimintakulut				
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisia tuottoja tai kuluja ei ole.

14. Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 459	2 954
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 672	2 194
<i>Yhteensä</i>	<i>4 131</i>	<i>5 148</i>

15. Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	72 023	72 023
Suunnitelman mukaisten ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	<i>72 023</i>	<i>72 023</i>

4.3. Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

16. Puolangan kunnalla ei ole lainan liikkeeseen laskemisesta kuluksi kirjaamattomia menoja tai pääoma-alennuksia.

17. Kunnan tilinpäätöksessä ei ole tehty arvonkorotuksia. Korkomenoja ei ole luettu hyödykkeiden hankintamenoon.

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

18 a.) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	0	0	0	2 309 767	12 824 477	1 718 651	53 083	16 819	1 888 150	18 810 946
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	35 000	0	0	0	955 390	990 390
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	-17	-552 973	0	0	0	0	-552 990
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	635 162	1 825 356	76 279	0	-2 536 797	0
Tilikauden poisto	0	0	0	0	0	-723 110	-313 555	-33 231	0	0	-1 069 895
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	-28 971	-1 217	0	0	0	-30 188
Aktivoidut korkomenot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	0	0	2 309 751	12 189 585	3 229 235	96 131	16 819	306 742	18 148 263
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0	2 309 751	12 189 585	3 229 235	96 131	16 819	306 742	18 148 263
Olennaiset lisäpoistot						28 971	1 217				
Erittely olennaisista lisäpoistoista											
- Työkeskus Vihlakka						22 482					
- Hoitokoti Käpylä						6 489					
- Työkeskus Vihlakka							1 217				

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	203 598	203 598	203 434	203 434
Muut maa- ja vesialueet	2 310 485	2 270 331	2 106 317	2 106 334
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 514 082	2 473 929	2 309 751	2 309 767

18 b.) Pysyvien vastaavien sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyhtiö	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 124 385	94 824	58 063	62 552	1 339 824					0
Lisäykset	552 973	0	0	0	552 973					0
Vähennykset	0	0	0	-60	-60					0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0					0
Hankintameno 31.12.	1 677 358	94 824	58 063	62 492	1 892 737	0	0	0	0	0
Arvonlennukset	0	0	0	0	0					0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 677 358	94 824	58 063	62 492	1 892 737	0	0	0	0	0

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	39 243	0	0	39 243		
Kainuun Liitto	18 820	0	0	18 820		

19. -21. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhtiöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Puolangan Yhtyneet Virastot	0490895-6	100,00 %		157 252	5 872	8 652
Kiinteistö Oy Puolangan Vuokratalot	0219908-4	100,00 %		346 704	2 126 117	-93 097
Honkainfra Oy	3105352-7	100,00 %		1 412 877	653 028	-62 951
			Yhteensä	1 916 833	2 785 017	-147 396
Kuntayhtymät						
Kainuun Liitto		4,03 %		104 758	18 601	7 087
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä		4,38 %		68 666	262 285	-6 335
			Yhteensä	173 424	280 886	751
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Puolangan Toivolanrivi	0744094-9	29,00 %		69 110	29 282	437
Kiinteistö Oy Puolangan Keskus	0574169-2	23,00 %		84 953	663	615
			Yhteensä	154 063	29 945	1 052

22. Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		521 260		328 700
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		82 455		
<i>Yhteensä</i>	0	603 715	0	328 700
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	0
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	0
<i>Saamiset yhteensä</i>	0	603 715	0	328 700

23. Siirtosaamisiin ei sisälly edellä mainittujen lisäksi olennaisia eriä

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

24. Tase-erä kohtainen erittely oman pääoman lisäyksestä ja vähennyksestä sekä siirroista niiden välillä.

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	12 058 736	12 058 736	12 058 736	12 058 736
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 058 736	12 058 736	12 058 736	12 058 736
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0	0	0
Muut omat rahastot				
Rahaston nimi 1.1.	258 854	241 456	0	
Siirrot rahastoon		21 935		
Siirrot rahastosta	-2 739	-4 537		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	256 115	258 854	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 359 180	5 011 812	6 233 144	5 806 735
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 328 554	4 989 876	6 233 144	5 806 735
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	428 640	369 304	603 682	426 409
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	18 072 045	17 676 770	18 895 562	18 291 880

25. Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta		
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	432 137	504 160
Verotuspoistoihin liittyvät poistoero		
<i>Poistoero yhteensä</i>	432 137	504 160

26. Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat		
	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	375 000	625 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	162 236	181 021
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	537 236	806 021

27. Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista.

Joukkovelkakirjalainat		
	2025	2024
JVK-laina		
- korko %		
- vuotuinen lyhennys		
JVK-laina		
- korko %		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0	1 300 000
- korko %		2,91
- erääntyvät		17.3.2025
<i>Joukkovelkakirjalainat yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>1 300 000</i>

28. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset	191 222	40 979	151 856	0
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Vahingonkorvausvaraus				
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>191 222</i>	<i>40 979</i>	<i>151 856</i>	<i>0</i>

29. Vieras pääoma

Vieras pääoma				
	2025		2024	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot				
Ostovelat		152 678		153 561
Muut velat				
Siirtovelat		82 799		
<i>Yhteensä</i>	0	235 478	0	153 561
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		884		26
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	884	0	26
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	0
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0	236 361	0	153 587

30. Puolangan kunnalla ei ole käytössä luotollista pankkitiliä.

31. Erittely muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin on esitetty taseessa.

32. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	494 238	485 954	471 996	463 822
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset				
Korkojaksotukset				
Muut menojäämät	276 297	123 534		
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>770 535</i>	<i>609 488</i>	<i>471 996</i>	<i>463 822</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>770 535</i>	<i>609 488</i>	<i>471 996</i>	<i>463 822</i>

Siirtovelat eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä työllisyyspalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille, henkilöstö ja siirtyneeseen henkilöstöön liittyvä lomapalkkavelka siirtyi myös kunnille 1.1.2025.

4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

33. Puolangan kunta ei ole pantannut tai kiinnittänyt omaisuutta velkojensa vakuudeksi.

34-36. Vakuudet; Puolangan kunnalla ei ole omasta, kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, eikä muiden puolesta annettuja vakuuksia.

37. Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	1 477 244	1 541 044	1 477 244	1 536 752
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	175 255	186 358	175 255	186 358
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnerships)				
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

38. Kunnan antamat vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma (Puolangan Vuokratalot Oy)			2 350 000	2 350 000
Jäljellä oleva pääoma (Puolangan Vuokratalot Oy)			1 617 471	1 733 125
Alkuperäinen pääoma (Honkainfra Oy)			600 000	600 000
Jäljellä oleva pääoma (Honkainfra Oy)			315 798	378 954
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma (Puolangan vanhustenkotiyhdistys ry)	1 413 373	1 413 373	1 413 373	1 413 373
Jäljellä oleva pääoma (Puolangan vanhustenkotiyhdistys ry)	151 856	167 283	151 856	167 283

39. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	21 782 258	20 387 697
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	27 881	21 878

40. Vireillä olevat erimielisyydet

Puolangan kunnalla on Kainuun hyvinvointialueen kanssa keskeneräinen riita-asia, joka koskee Kainuun sairaanhoitopiiriin ja sitä edeltävien kuntayhtymien ennen vuotta 2005 kertyneitä eläkemenoperusteisia maksuja. Hallinto-oikeus ratkaisi asian kunnan hyväksi. Korkein hallinto-oikeus on palauttanut asian Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle päätettäväksi siltä osin kuin asia koskee määrää, joka hyvinvointialueen tulee korvata kunnalle sen liikaa maksamia laskuihin sisältyneitä eläkemenoperusteisia maksuja. Kunta tulee saamaan korvauksen tämän jälkeen.

4.5. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

41. Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
HTV/2	2025	2024
Yleishallinto	14	18
Opetus- ja kulttuuritoimi	46	47
Työllisyyspalvelut	5	0
Tekniset palvelut	22	25
<i>Yhteensä</i>	<i>87</i>	<i>90</i>

Kunnan vastuulle siirtyi työllisyyspalveluiden hoitaminen ja henkilöstöä 2 kpl, minkä myötä henkilöstön lukumäärä ei ole vertailukelpoinen edelliseen tilikauteen nähden.

42. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 727 763	4 581 601
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>4 727 763</i>	<i>4 581 601</i>

Henkilöstökulut ei ole vertailukelpoinen, sillä työllisyyspalveluiden henkilöstöä on siirtynyt 1.1.2025 Puolangan kunnalle.

43. Luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Ylä-Kainuun Perussuomalaiset	412	743
Keskustan Suomussalmen kunnallisjärjestö		8
Vaara-Kainuun Kokoomus	320	
Keskustan Puolangan kuntayhdistys	2 825	3 447
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>3 557</i>	<i>4 197</i>

44. Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2025	2024
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 907	10 933
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 828	983
Muut palkkiot		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>12 735</i>	<i>11 916</i>

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

5.1 Puolangan kunnan Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Liikevaihto		398 648,13		401 861,05
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		0,00		0,00
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		6,05		249,79
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-135 735,05		-87 194,05	
Varaston lisäys(+) tai vähennys (-)	0,00		0,00	
Palvelujen ostot	-217 799,14	-353 534,19	-188 938,89	-276 132,94
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0,00		0,00	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0,00		0,00	
Muut henkilösivukulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-72 478,63		-65 875,58	
Arvonalentumiset	0,00	-72 478,63	0,00	-65 875,58
Liiketoiminnan muut kulut		-17 914,80		-16 372,67
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-45 273,44		43 729,65
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	2,00		0,43	
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Korvaus peruspääomasta	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-5,00	-3,00	-545,06	-544,63
Liikelylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-45 276,44		43 185,02
Satunnaiset tuotot- ja kulut				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-45 276,44		43 185,02

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-45 273,44	43 729,65
Poistot ja arvonalentumiset	72 478,63	65 875,58
Rahoitustuotot ja -kulut	-3,00	-544,63
Tulorahoituksen korjaukset		
Sisäiset tuotot	-32 822,00	-33 024,49
Sisäiset kulut	96 306,47	72 204,20
Toiminnan rahavirta yhteensä	90 686,66	148 240,31
Investointien rahavirta		
Investointimenot	172 295,22	-36 966,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	262 981,88	111 274,11
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Muut toimeksiannot	0,00	0,00
Saamisten muutos	-7 988,45	58 895,85
Korottomien velkojen muutos	190,41	-16 452,94
Liittymismaksujen muutos	3 008,00	0,00
Rahoituksen rahavirta	-4 790,04	42 442,91
Vaikutus kunnan kassavaroihin	258 191,84	153 717,02

Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	806 268,58	706 451,99
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	806 268,58	706 451,99
Rakennukset	60 878,89	33 904,73
Kiinteät rakenteet ja laitteet	742 625,31	670 103,46
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Keskeneräiset hankinnat	2 764,38	2 443,80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	267,11	267,11
Muut toimeksiannot	267,11	267,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset	24 452,29	32 440,74
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	22 456,50	32 124,32
Muut saamiset	1 995,79	316,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ	830 987,98	739 159,84
VASTATTAVAA	2024	2024
OMA PÄÄOMA	705 151,65	616 521,92
Jäännöspääoma		
Peruspääoma	746 173,35	612 267,18
Ed. tilikausien yli-/alijäämät	4 254,74	-38 930,28
Tilikauden yli-/alijäämä	-45 276,44	43 185,02
VIERAS PÄÄOMA	125 836,33	122 637,92
Pitkäaikainen		
Liittymismaksuvelka	109 986,42	106 978,42
Lyhytaikainen	15 849,91	15 659,50
Saadut ennakot	-26,20	-26,20
Ostovelat	14 525,80	15 772,70
Muut velat	1 350,31	-87,00
Siirtovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	830 987,98	739 159,84

6.LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TILINPÄÄTÖKSEN SÄILYTYS

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontratositteet
Myyntireskontratositteet
Muistiotositteet

Tilinpäätöksen säilyttäminen

Pysyvästi säilytettävät

- Tasekirja
  - Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus
- Vähintään 10 vuotta säilytettävät
- Kirjanpitokirjat
  - Tililuettelo järjestettynä siten, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta
- Vähintään 6 vuotta
- Tilikauden tositteet (huomioitava pidemmän ajan vaatimat tositteet)
  - Liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto (sisältyy tositteisiin)
  - Koneellisen kirjanpidon täsmäys selvitykset sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto (mm. tase-erittelyt ja liitetietojen erittely)

Käytetyt tositelajit

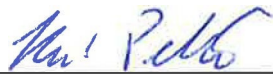
Tilaji	Nimi
10	Kassatositteet
30	Pankkitositteet
31	Salaiset ostolaskut P2P
32	Ostolaskut P2P
34	Hyvitysten kohdistus OSRE
35	Ostolaskujen maksut
40	Myren viitesuoritukset
41	Myre käsintallennetut suoritukset
42	Intime yleislaskutus
46	Viitesuoritukset/Perintätsto
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu
5L	Kansalaisopisto
5T	Vuokralaskutus
5T	Vuokralaskutus
5U	Rakennusvalvonta
5X	Vesilaskut
5X	Vesilaskut
5Y	Kaukolämpö
63	eMemo Payment maksut
64	Ceepos-maksukorttisaamiset
77	SIS Web-muistiotositteet
80	Web-muistiotosite
81	Käsinkirjatut muistiotositteet
82	Matkalaskut M2
84	Palkkatositteet
85	Luottotappiot
86	Hyvitysten kohdistus MYRE
87	Sumu-poistot
88	Käyttöomaisuuden luovutukset
89	Poistoeron muutokset
93	Sisäisenlaskennan laskennalli
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennallin
98	Sisäisenlaskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos laske
T1	Tilinpäätösarvio

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kunnanhallituksen jäsenten ja pormestarin allekirjoitukset

Puolangalla 30. päivänä maaliskuuta 2026

Harri Peltola, puheenjohtaja / pormestari

Teemu Heikkinen, varapuheenjohtaja

Juho Fingerroos

Jaana Kemppainen

Tauno Mäkeläinen

Hilikka Oikarinen

Laura Tolonen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa, sähköisen allekirjoituksen päivänä

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Tiina Mikkonen-Brännkärr, KHT, JHT